

Na osnovu člana 3. stav (3), člana 10. st. (8) i (9), člana 22. stav (13) i člana 80. stav (2), Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 3/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja, u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK O SLUŽBENOM NADZORU SJEMENSKIH USJEVA U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI

POGLAVLJE I. OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom propisuju se način provođenja i uslovi za službeni nadzor usjeva, broj, vrijeme i način nadzora, standardi koje moraju zadovoljavati sjemenski usjevi, te detaljne smjernice za svaku skupinu usjeva.
- (2) Standardi za deklariranje/certificiranje sjemena u Bosni i Hercegovini propisani su pravilnicima o stavljanju u promet sjemena poljoprivrednog bilja u Bosni i Hercegovini i to za:
 - a) žita;
 - b) repu;
 - c) krmno bilje;
 - d) uljano i predivo bilje;
 - e) povrće.
- (3) Nadzor usjeva iz stava (1) ovog člana provodi Organ za potvrđivanje po osnovu Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 3/05), (u daljnjem tekstu: Zakon).

Član 2. (Definicije)

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu upotrebljavaju se i u ovom Pravilniku, a specifični izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeća značenja:

- a) "**Organ za potvrđivanje**" je tijelo koje je odgovorno za sva pitanja koja se odnose na proizvodnju, izdavanje deklaracija/certifikata, testiranja i stavljanja u promet sjemena;
- b) "**Ovlaštena osoba**" je osoba koje predstavlja Organ za potvrđivanje u obavljanju poslova iz njegove nadležnosti;
- c) "**Službeni nadzor**" je nadzor obavljen od strane ovlaštene osobe po nalogu Organa za potvrđivanje, na osnovu zahtjeva za nadzor i ovisno od uplate troškova definiranih posebnim pravnim propisom;
- d) "**Sortnom nečistoćom**" se smatra biljka iste vrste kod koje jedno ili više morfoloških svojstava ne spada u skupinu obilježja koja se obično pripisuju toj sorti i koja je jasno drugačija od te sorte.

Član 3.

(Uslovi za službeni nadzor sjemenskih usjeva)

- (1) Sjeme poljoprivrednog bilja iz člana 1. stav (2) mogu proizvoditi dobavljači koji su upisani u Registar dobavljača za proizvodnju sjemena poljoprivrednog bilja.
- (2) Dobavljač sjemena registriran za proizvodnju (u daljnjem tekstu: dobavljač) mora voditi evidenciju o zasnovanoj proizvodnji za sjeme koje proizvodi, na odgovarajućem Obrascu koji se nalazi u Prilogu I ovog Pravilnika.
- (3) U slučaju kada se proizvodnja sjemena zasniva sa sjemenom iz uvoza, dobavljač je obavezan Organu za potvrđivanje dostaviti uzorak sjemena uzet u okviru

službenog nadzora od svake partije koju koristi za zasnivanje usjeva, 10 dana prije optimalnih rokova za sjetvu sjemenskog usjeva za pojedine kulture.

Član 4.

(Uslovi za deklariranje/certificiranje sjemenskih usjeva)

- (1) Dobavljač mora dostaviti u roku, prijavu za službeni nadzor sjemenskog usjeva Organu za potvrđivanje na odgovarajućem Obrascu koji se nalazi u Prilogu I ovog Pravilnika. Uz prijavu je potrebno dostaviti dokumenta kojima se dokazuje sortna pripadnost sjemena korištenog za sjetvu sjemenskog usjeva.
- (2) Za sve sjemenske usjeve mora biti izvršen odgovarajući broj pregleda, što je utvrđeno u Dijelu drugom ovog Pravilnika za pojedinu skupinu poljoprivrednog bilja.
- (3) Ukoliko usjev ne zadovoljava kategoriju pod kojom je prijavljen za nadzor, ili se odbija, ovlaštena osoba to mora konstatirati na odgovarajućem Obrascu zapisnika o službenom nadzoru, koji se nalazi u Prilogu I ovog Pravilnika i isti hitno dostaviti Organu za potvrđivanje.
- (4) Podnosilac zahtjeva može zatražiti ponovni nadzor usjeva. Po završenom ponovnom nadzoru usjeva Organ za potvrđivanje donosi konačnu odluku.
- (5) Da bi sjemenski usjev mogao biti pregledan i potvrđen od strane Organa za potvrđivanje, mora postojati službena kontrolna površina zasijanih partija sjemena. Kontrolne površine se zasijavaju sjemenom prosječnih uzoraka svih partija sjemena koje se koriste za proizvodnju sjemenskog usjeva i porede sa standardnim uzorkom za dotičnu sortu kako bi se dokazala autentičnost i ocijenila čistoća sorte.
- (6) Kada se otkriju sortne nečistoće u kontrolnoj površini u većem obimu nego što je standard za kategoriju sljedeće generacije, izdaje se zapisnik i šalje svakom podnosiocu zahtjeva koji je prijavio usjeve zasijane sa partijom sjemena. Zapisnik se dostavlja i Organu za potvrđivanje.
- (7) U zapisniku se postotno navode sortne nečistoće koje su pronađene u kontrolnoj površini i daje se njihov opis u smislu kako se one razlikuju od sorte.

Član 5.

(Obuka osoblja za obavljanje službenog nadzora sjemenskih usjeva)

- (1) Organ za potvrđivanje odabire osobe za obavljanje službenog nadzora koje moraju ispunjavati sljedeće uslove:
 - a) biti inženjeri poljoprivredne struke, općeg smjera ili biljne proizvodnje;
 - b) imati najmanje tri godine radnog iskustva u proizvodnji poljoprivrednog bilja.
- (2) Osoba koja će obavljati službeni nadzor, mora osim uslova navedenih u stavu (1) ovog člana, proći i odgovarajuću obuku.
- (3) Obuku će organizirati Organ za potvrđivanje. Na obuci će se usvojiti znanja i tehnike opisane u Dijelu drugom ovog Pravilnika koje će biti verificirane od strane Organa za potvrđivanje.

Član 6.

(Službeni nadzor)

- (1) Službenim nadzorom sjemenskih usjeva treba da se utvrdi porijeklo i identitet usjeva, te da se ocjeni pogodnost usjeva za proizvodnju sjemena, primjenom kriterija propisanih u pravilnicima o stavljanju u promet sjemena poljoprivrednog bilja u BiH kao i ovim Pravilnikom.
- (2) Postupci u okviru službenog nadzora su:
 - a) procjenjivanje da li je usjev u stanju pogodnom za nadzor;

- b) provjera upisanih podataka o usjevu, uključujući lokaciju na kojoj se usjev nalazi, površinu parcele i predusjev;
- c) potvrđivanje identiteta svake zasijane partije sjemena putem provjere zvaničnih etiketa, oznaka i evidentiranja najmanje jednog serijskog broja za svaku partiju sjemena;
- d) potvrđivanje identiteta sorte, ukoliko je to moguće na terenu;
- e) otkrivanje i evidentiranje sortnih nečistoća;
- f) otkrivanje i evidentiranje nečistoća vrste;
- g) provjera usklađenosti prostorne izolacije;
- h) ocjena i evidentiranje općeg stanja usjeva, uključujući štetu nastalu upotrebom sredstava za zaštitu bilja;
- i) otkrivanje prisustva korova, bolesti i polijeganja gdje su prisutne.

Član 7.
(Biosigurnost)

Prilikom službenog nadzora sjemenskih usjeva mora se voditi računa o biosigurnosti te svesti rizik o širenju štetnih organizama na minimum.

POGLAVLJE II. SLUŽBENI NADZOR SJEMENA U POLJU

Član 8.
(Službeni nadzor kod dobavljača)

- (1) Prilikom prvog službenog nadzora ovlaštena osoba mora obaviti detaljnu provjeru kompletne evidencije koja se odnosi na proizvodnju sjemena.
- (2) Prvi korak pri pregledu usjeva je da ovlaštena osoba u prisustvu dobavljača ili njegove odgovorne osobe provjeri da li su podaci u Zapisniku, osim identifikacionog broja usjeva, tačni. Ovo se može obaviti neposredno prije samog pregleda usjeva. Identifikacioni broj usjeva je povjerljiv za podnosioca zahtjeva i ukoliko ga je potrebno provjeriti, to se mora učiniti putem podnosioca zahtjeva. I podnosilac zahtjeva i Organ za potvrđivanje moraju biti obaviješteni o bilo kakvim promjenama podataka o usjevima.
- (3) Posebno je važno provjeriti da su sve partije sjemena koje je podnosilac zahtjeva naveo u Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva zasijane na odgovarajućim poljima. Tokom lociranja oznake za svaku zasijanu partiju sjemena na polju, ovlaštena osoba mora provjeriti i uporediti referentni broj partije sjemena sa podacima koje je naveo podnosilac zahtjeva. Ovlaštena osoba mora evidentirati najmanje jedan serijski broj za svaku zasijanu partiju sjemena. Sve nepodudarnosti između podataka koje je naveo podnosilac zahtjeva i podataka na oznaci treba zabilježiti u Obrascu zapisnika o službenom nadzoru.
- (4) Ako ovlaštena osoba zaključi da usjev ne odgovara propisanim normama, mora ga evidentirati kao "odbijen".
- (5) Ukoliko dobavljač smatra da je odluka ovlaštene osobe pogrešna, može tražiti dodatni pregled od Organa za potvrđivanje.

Član 9.
(Broj i vrijeme službenih nadzora)

Službeni nadzori se trebaju obaviti u fazi usjeva kada je najlakše uočiti nečistoće, posebno kada se radi o sortnim nečistoćama. Ovo, kao i potrebni broj pregleda, ovisi od vrste i obuhvaćeno je dijelovima koji se odnose na svaku skupinu usjeva.

Član 10.
(Prostorna izolacija sjemenskih usjeva)

- (1) Svaka skupina usjeva ima minimalne izolacijske udaljenosti. Kod vrsta koje nemaju određenu minimalnu

- izolacijsku udaljenost, sjemenski usjev mora biti jasno obilježen i u trenutku službenog nadzora i za vrijeme žetve.
- (2) Minimalne izolacijske udaljenosti navedene su posebno za svaku vrstu kultura, navedenih u posebnim poglavljima ovog Pravilnika.

Član 11.
(Predusjevi)

- (1) Usjev se može uzgajati samo na zemljištu na kome prethodno nije bilo usjeva koji bi nepovoljno djelovali na prirodu i kvalitet sjemena koji se treba proizvesti.
- (2) Detaljna uputstva u vezi sa predusjevom nalaze se u Prilogu II ovog Pravilnika.

Član 12.
(Ocjena sjemenskog usjeva)

- (1) Ovlaštena osoba će vršiti nadzor i ocjenu sjemenskog usjeva te donositi zaključke u skladu sa praksom usvojenom tokom obuke za ovlaštenu osobu, detaljno opisanoj u Dijelu drugom ovog Pravilnika.
- (2) Ovlaštena osoba je obavezna da Organu za potvrđivanje dostavi popunjen Zapisnik u što kraćem roku. Za usjeve predosnovnog i osnovnog sjemena i druge usjeve za koje je potrebno vršiti službeni nadzor, Organ za potvrđivanje će podnosiocu zahtjeva izdati kopiju zapisnika o svakom službenom nadzoru.
- (3) U slučaju gdje usjev ne zadovoljava tražene standarde, ali bi mogao biti poboljšan uklanjanjem nečistoća vrsta ili korova (pljevljenje) kao što je divlja zob, ovlaštena osoba piše preporuku u polje za komentare s jasnim napomenama i skicom kontaminiranih površina. U takvim slučajevima u Zapisniku se navodi rok za otklanjanje nedostataka i određuje termin dodatnog nadzora.
- (4) Na osnovu izvršenog nadzora ovlaštena osoba će:
 - a) prihvatiti usjev za prijavljenu kategoriju;
 - b) prebaciti usjev u nižu kategoriju;
 - c) odbiti usjev za proizvodnju sjemena.

POGLAVLJE III. KONTROLA TOKOM DORADE SJEMENA

Član 13.
(Dorada sjemena)

- (1) Dobavljač sjemena registriran za doradu mora voditi Evidenciju o masi preuzetog naturalnog i doradenog sjemena na odgovarajućem Obrascu koji se nalazi u Prilogu I ovog Pravilnika.
- (2) U postupku dorade uz glavnu evidenciju dobavljač vodi i pomoćne evidencije prema svojim potrebama, koje moraju sadržavati broj dostavnica ili otpremnica, registarski broj vozila i naziv skladišta u koje je odloženo sjeme tokom dostave ili otpremanja sjemena.
- (3) Za vrijeme prijema sjemena sa proizvodne površine, transporta sjemena unutar objekata dorade između skladišta i mašina u procesu sušenja i dorade, pakiranja te označavanja partije, doradivač sjemena mora osigurati da ne dođe do radnji koje bi mogle dovesti do neželjenih miješanja ili zamjene identiteta sjemena.
- (4) U toku svih operacija mora biti zagarantirana sljedljivost materijala istog porijekla od svakog drugog materijala te sigurnost od kontaminacije patogenima bilo bolesti ili štetnih organizama.
- (5) Službeni nadzor se provodi u vrijeme pakiranja sjemena direktnim uvidom u postupak ali i nakon obavljenog procesa uvidom u pakiranja u skladištu, te pregledom evidencija o obavljenom pakiranju.
- (6) Prilikom službenog nadzora treba provjeriti zapise o obavljenim čišćenjima prostora između obrade različitih sorata kao i izvršenim dezinfekcijama prostora i materijala.

- (7) Prilikom obavljanja nadzora sastavlja se zapisnik u koji se unose evidentirane činjenice o pouzdanosti držanja i obilježavanja materijala koji se odmah po obavljenom nadzoru dostavlja Organu za potvrđivanje. Isti je podloga za obavljanje dodatnih provjera, ako su potrebne.

POGLAVLJE IV. USLOVI KOJI MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI ŽITA

Član 14.

(Službeni nadzor usjeva)

- (1) Službeni nadzor sjemenskih usjeva obavlja se za sljedeće kategorije žita:

Pšenica *, ječam i zob (osim hibrida)	Predosnovno Osnovno C1 C2
Pšenoraž (tritikale)	Predosnovno Osnovno C1 C2
Raž i hibridni ječam	Predosnovno Osnovno Certificirano sjeme
Kukuruz i sirak (hibridi)	Osnovno Certificirano sjeme
Heljda	Predosnovno Osnovno C1 C2
Proso	Predosnovno Osnovno C1 C2

*U ovom odjeljku "pšenica" uključuje i tvrdu "durum" i spelta pšenicu

- (2) Dobavljač sjemena podnosi prijavu za pregled usjeva u sljedećim rokovima:
- do 1. aprila za ozime usjeve žita;
 - do 20. aprila za jare usjeve žita;
 - do 20. maja za kukuruz i sirak;
 - do 15. juna za heljdu i proso.

Član 15.

(Broj i vrijeme službenih nadzora)

- Usjevi žita mogu se odobriti nakon dva nadzora.
- Prvi nadzor usjeva žita se obavlja jednu sedmicu nakon pojave prvih klasova, a drugi u fazi mliječne zrelosti.
- Usjevi za hibride kukuruza mogu se odobriti nakon šest obavljenih nadzora:
 - prvi nadzor obavlja se u fazi 5-7 listova;
 - drugi, treći i četvrti nadzor obavlja se za vrijeme oplodnje;
 - peti nadzor obavlja se pred berbu;
 - šesti nadzor obavlja se prije sušenja.

Član 16.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve i standardi čistoće)

- (1) U pogledu razdaljina od susjednih usjeva i izvora polena koji mogu dovesti do neželjene strano-oplodnje, posebno u slučaju sirka, od izvora polena divljeg sirka *Sorghum halepense*, usjev mora odgovarati sljedećim standardima:

Usjev	Minimalna udaljenost
1	2
<i>Secale cereale</i> izuzev hibrida: Za proizvodnju osnovnog sjemena Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena	300 m 250 m
<i>Sorghum</i> spp.	300 m
<i>Triticosecale</i> , samooplodne sorte:	

Za proizvodnju osnovnog sjemena	50 m
Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena	20 m
<i>Zea mays</i>	200 m

<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench Za proizvodnju osnovnog sjemena Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena	300 m 300 m
<i>Panicum miliaceum</i> L. Za proizvodnju osnovnog sjemena Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena	300 m 300 m

- (2) Usjev mora imati dovoljan identitet i čistoću sorte ili u slučaju sjemena inbred linije, dovoljan identitet i čistoću vezanu uz njegove karakteristike. Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti gore pomenute odredbe također se primjenjuju na karakteristike komponenata uključujući sterilnost muške biljke ili obnavljanje fertilnosti.
- (3) Posebno, usjevi *Secale cereale* izuzev hibrida, *Sorghum* spp i *Zea mays*, moraju biti usaglašeni sa sljedećim ili ostalim standardima i uslovima:
- Secale cereale* izuzev hibrida broj biljaka sorti u jednom usjevu koje očigledno nisu prave sorte ne smije da pređe:
 - jedna biljka na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;
 - jedna biljka na 10 m² za proizvodnju certificiranog/deklariranog sjemena.
 - Zea mays* postotno učešće biljaka koje očigledno ne pokazuju sortne karakteristike, za inbred linije, ili za komponente ne smije da pređe:
 - za proizvodnju osnovnog sjemena: inbred linije: 0.1%; prosti hibridi, svaka komponenta: 0.1%; stranooplodne sorte: 0.5%;
 - za proizvodnju certificiranog/deklariranog sjemena: sorta komponenta hibrida: inbred linije: 0.2%; prosti hibridi: 0.2 ; stranooplodne sorte: 1.0%.
 - Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti biljke muške komponente treba da praše dovoljno polena kada su biljke ženske komponente u cvjetanju gdje:
 - je potrebno sterilizirati muške biljke;
 - 5% ili više ženskih biljaka imaju receptivne stigme, postotak biljaka ženske komponente koje odbacuju polen ne smije da pređe 1% za bilo koji službeni nadzor na parceli, odnosno 2% za ukupan broj nadzora u cvjetanju. Smatra se da biljke praše ili odbacuju polen kada na 50 mm ili više od cvjetne ose postoje prašnici koji praše polen.
 - Sorghum* spp postotak po broju biljaka vrste *Sorghum*, izuzev usjeva vrste ili biljaka za koje je očigledno da ne pokazuju sortne karakteristike inbred linije ili za komponente, ne smije da pređe:
 - za proizvodnju osnovnog sjemena: pri cvjetanju: 0.1%; pri sazrijevanju: 0.1%;
 - za proizvodnju certificiranog/deklariranog sjemena: biljke muške komponente koje su odbacile polen kada biljke ženske komponente imaju receptivne stigme, 0.1% biljke ženske komponente: pri cvjetanju: 0.3%; pri sazrijevanju: 0.1%.
 - Za proizvodnju hibridnih sorti:

- 1) biljke muške komponente treba da odbacuju dovoljno polena kada biljke ženske komponente imaju receptivne stigme;
- 2) gdje ženske komponente biljaka imaju receptivne stigme, postotak biljaka te komponente koja je odbacila ili odbacuje polen ne smije da pređe 0.1 %;
- 3) prinosi stranooplodnih sorti ili sintetičkih sorti *Sorghum* spp treba da su usaglašeni sa sljedećim standardima: broj biljaka usjeva koji očigledno ne pokazuju karakteristike sorte ne smije da pređe:
 - jednu biljku na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena;
 - jednu biljku na 10 m² za proizvodnju certificiranog/deklariranog sjemena.
- f) Hibridi *Secale cereale* usjevi moraju da odgovaraju sljedećim standardima u pogledu udaljenosti od susjednih izvora polena koji može biti rezultat stranog oprašivanja:

Usjev	Minimalna udaljenost
1	2
za proizvodnju osnovnog sjemena	
- gdje se koristi muška sterilnost	1.000 m
- gdje se muška sterilnost ne koristi	600 m
- za proizvodnju certificiranog/ deklariranog sjemena	500 m

- (4) Usjev mora imati dovoljan identitet i čistoću u pogledu karakteristika komponenti uključujući mušku sterilnost, posebno, usjev mora zadovoljavati sljedeće standarde ili druge uslove:
 - a) broj biljaka sorti u usjevu koje očigledno ne pokazuju prave karakteristike komponenti ne smije da pređe jedna biljka na 30 m² za proizvodnju osnovnog sjemena, jedna biljka na 10 m² za proizvodnju certificiranog/deklariranog sjemena. Ovaj standard se primjenjuje kod službenog nadzora usjeva samo na ženske komponente; U slučaju osnovnog sjemena, gdje se koristi muška sterilnost, nivo sterilnosti muškestertilne komponente mora biti najmanje 98 %;
 - b) gdje je primjereno, deklarirano/certificirano sjeme će se proizvoditi u miješanoj kultivaciji ženskih muško-sterilnih komponenti sa muškom komponentom koja obnavlja mušku fertilnost.
- (5) Usjevi za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena hibrida *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Fagopyrum esculentum*, *Panicum miliaceum*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta* i samooplodna *xTriticosecale*:
 - a) Usjev mora ispunjavati sljedeće standarde u pogledu udaljenosti od susjednih izvora polena koji mogu rezultirati neželjenom stranom oplodnjom:
 - 1) minimalna udaljenost ženske komponente mora biti 25 m od bilo koje druge sorte iste vrste, izuzev za usjev muške komponente, ova udaljenost se može zanemariti ako ima dovoljno zaštite od bilo kojeg neželjenog stranog oprašivanja.
 - 2) Usjev mora imati dovoljno identiteta i čistoće u pogledu karakteristika komponenti.
 - b) Gdje se proizvodi sjeme upotrebom kemijskih hibridizacionih sredstava, uspješnost mora odgovarati sljedećim standardnim ili drugim uslovima:
 - 1) Minimalna čistoća sorte svake komponente treba da bude: *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*: 99.7 %, i samooplodna *xTriticosecale* 99.0 %;

- 2) Minimalna hibridnost mora biti 95 %. Postotak hibridnosti će se procijeniti u skladu sa važećim međunarodnim standardima, u onoj mjeri u kojoj takve metode postoje. U slučajevima gdje se hibridnost određuje tokom testiranja sjemena prije izdavanja deklaracije/certifikata, određivanje hibridnosti tokom pregleda u polju ne treba raditi.
- 3) Štetni organizmi koji smanjuju upotrebljivost sjemena, posebno *Ustilaginaceae*, moraju biti na najnižem mogućem nivou.
- 4) Ispunjavanje gore pomenutih standarda ili drugih uslova za sve kategorije sjemena utvrđuju se službenim nadzorom u polju.
- c) Pregledi u polju se obavljaju u skladu sa sljedećim uslovima:
 - 1) Odgovarajući pregled treba da omogućiti utvrđivanje stanja i stepena razvoja usjeva;
 - 2) Minimalni broj inspekcija u polju mora biti: za *Avena nuda*, *Avena sativa*, *Hordeum vulgare*, *Triticum aestivum*, *Triticum durum*, *Triticum spelta*, *Secale cereale*: jedna (1);
 - 3) za *Sorghum* spp i *Zea mays* tokom sezone cvjetanja:
 - stranooplodne sorte: jedna (1);
 - inbred linije ili hibrida: tri (3).
- d) Kada usjev dolazi poslije usjeva *Sorghum* spp i usjeva *Zea mays* tokom prethodne ili tekuće godine, mora se obaviti najmanje jedan poseban pregled u polju kako bi se provjerilo da li su odredbe iz stava (1) ovog člana ispunjene. Veličina, broj i raspored dijelova parcele koju treba pregledati da bi se ustanovilo da li ispunjavaju odredbe ovog Pravilnika određuje se propisanim metodama.
- e) Najveći broj divljeg ovsa (*Avena fatua*, *Avena sterilis*) po hektaru iznosi kako je prikazano:

Usjevi zasijani da bi se proizvelo:	ovas	ječam	pšenica, durum pšenica i spelt pšenica	raž i kukuruz	tritikale
Osnovno sjeme	nijedan	7	7	7	7
Deklarirano/certificirano sjeme (C)	-	20*	-	50	-
Deklarirano/certificirano sjeme prve generacije (C1)	nijedan	20	50	-	50
Deklarirano/certificirano sjeme druge generacije (C2)	nijedan	20	50	-	-

- (6) Divlja zob se ocjenjuje u cijelom usjevu i mora se brojati tokom cijelog službenog nadzora. Broj divlje zobi u cijelom usjevu podijeljen sa površinom usjeva daje broj biljaka po hektaru. Ovo se upisuje u Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva i upoređuje sa odgovarajućim standardom. U poljima gdje ima veliki broj divlje zobi prihvatljiva je gruba procjena.

Član 17.

(Dodatni zahtjevi za kontrolu proizvodnje hibrida u pogledu sortne čistoće)

- (1) Kada se vrši kontrola usjeva za proizvodnju hibrida, prije provjere sortne čistoće muških i ženskih komponenti, ovlašten osoba mora biti sigurna da nije došlo do slučajnog miješanja dva reda komponenti.
- (2) U slučaju proizvodnje hibridnog sjemena kukuruza, sirka i suncokreta, prihvata se postizanje sortne čistoće jednog ili drugog od dva roditelja pročišćavanjem plijevljenjem. U tom

- slučaju odstranjivanje biljaka koje odstupaju za jednu ili nekoliko karakteristika mora se napraviti prije nego što se počne širiti polen.
- (3) U slučaju korištenja muškog steriliteta, ovlaštena osoba mora biti sigurna u odsustvo muških plodnih ili djelomično plodnih biljaka u redovima ženskih roditelja.
 - (4) U slučaju mehaničkog kastriranja za proizvodnju hibridnog sjemena kukuruza, ovlaštena osoba mora biti sigurna da je kastriranje provedeno prije nego što su ženske biljke prosule polen, a prije svega prije nego što su njuške tučaka ženskih biljaka postale receptivne.
 - (5) Za vrijeme proizvodnje, dobavljač mora obavijestiti ovlaštenu osobu o uslovima za žetvu kako bi bio siguran da nema opasnosti od miješanja muških i ženskih roditelja. Redovi muškog roditelja požet će se odvojeno i prije ženskog roditelja. To se ne odnosi na proizvodnju hibrida raži (*Secale cereale*) ili repice (*Brassica napus*) kod kojih su muške i ženske linije kultivirane kao mješavina.
 - (6) Sortna čistoća hibrida dobivenog u proizvodnji usjeva može se provjeriti u postkontrolnoj parceli posijanoj s uzorkom proizvedenog hibridnog sjemena. Sortna čistoća mora seosigurati tako da se zadovolje sljedeći zahtjevi:
 - a) odgovarajuće izolacijske udaljenosti od izvora kontaminacijom polenom;
 - b) dobri uslovi za širenje polena;
 - c) visoki stupnjevi muške sterilnosti ženskog roditelja;
 - d) visoki stupnjevi sorte čistoće oba roditelja;
 - e) odvojena žetva muških komponenti prije ženskog roditelja koji daje sjeme.

Član 18.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Standardi za sortnu čistoću su:

Kategorija	Pšenica, ječam, zob (%)	tritikale (%)	Kukuruz i sirak (%)
Predosnovno i osnovno	99,9	99,7	98
C1	99,7	99,0	/
C2		98,0	/

- (2) Standardi za sortnu čistoću za heljdu i proso su:

Kategorija	Minimalna sortna čistoća (%)
Osnovno sjeme	95,0
Certificirano/deklarirano sjeme prve generacije (C1)	90,0
Certificirano/deklarirano sjeme druge generacije (C2)	90,0

- (3) Detaljno ocjenjivanje usjeva žita te izračunavanje količine dozvoljenih nečistoća obaviće se u skladu sa Dijelom drugim ovog Pravilnika.

POGLAVLJE V. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI ŠEĆERNE I STOČNE REPE

Član 19.

(Službeni nadzor usjeva)

Službeni nadzor usjeva šećerne i stočne repe obavlja se za kategorije:

- a) predosnovno;
- b) osnovno;
- c) deklarirano/certificirano (C).

Član 20.

(Broj i vrijeme službenih nadzora šećerne i stočne repe)

- (1) Na usjevima šećerne i stočne repe vrše se dva službena nadzora. Prvi nadzor se vrši tokom vegetativne faze a drugi tokom cvjetanja, obično krajem juna ili početkom jula.
- (2) Usjev iz koga se proizvodi osnovno sjeme pregleda ovlaštena osoba u polju najmanje dva puta i to jednom u fazi nicanja, a drugi put pregled se vrši na sjemenu biljke kako bi se utvrdilo da li usjev ispunjava uslove propisane ovim Pravilnikom.

- (3) Usjev iz koga se proizvodi deklarirano/certificirano sjeme pregleda ovlaštena osoba i na polju najmanje jednom, kako bi se utvrdilo da li usjev ispunjava uslove propisane ovim Pravilnikom.
- (4) Nadzori se obavljaju u ono vrijeme kada su uslovi u polju i stepen razvoja usjeva takvi da omogućavaju odgovarajuću provjeru identiteta sorte i čistoće sorte.

Član 21.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Šećerna i stočna repa se oprašuju slobodnim oprašivanjem i proizvode velike količine polena koji raznosi vjetar. Skoro sve sorte šećerne repe i neke od sorti stočne repe su hibridi i stoga postoji potreba za izolacijom od izvora neželjenog polena.

- (2) Minimalne izolacijske udaljenosti su sljedeće:

	Udaljenost (m)
1. Za proizvodnju predosnovnog i osnovnog sjemena izvori roda <i>Beta</i>	1000
2. Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena šećerne repe:	
a) od svih izvora roda <i>Beta</i> koji nisu navedeni dolje	1000
b) namijenjeni oparašivač ili jedan od namijenjenih oparašivača koji je diploidan od tetraploidnog izvora polena šećerne repe	600
c) namijenjeni oparašivač koji je isključivo tetraploidan, od diploidnih izvora polena	600
d) od izvora polena šećerne repe, čija je ploidnost nepoznata	600
e) namijenjeni oparašivač ili jedan od namijenjenih oparašivača koji je diploidan od diploidnog izvora polena šećerne repe	300
f) namijenjeni oparašivač koji je isključivo tetraploidan, od tetraploidnog izvora polena šećerne repe	300
g) između dva polja na kojima se proizvodi sjeme šećerne repe na kojima se ne koristi muška sterilnost	300
3. Za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena stočne repe:	
a) od bilo kojeg izvora polena iz roda <i>Beta</i> koji nisu navedeni dolje	1000
b) namijenjeni oparašivač ili jedan od namijenjenih oparašivača koji je diploidan od tetraploidnog izvora polena stočne repe	600
c) namijenjeni oparašivač koji je isključivo tetraploidan, od diploidnog izvora polena stočne repe	600
d) od izvora polena stočne repe kod kojih je ploidnost nepoznata	600
e) namijenjeni oparašivač ili jedan od namijenjenih oparašivača koji je diploidan od diploidnog izvora polena stočne repe	300
f) oparašivač koji je isključivo tetraploidan, od tetraploidnog izvora polena stočne repe	300
g) između dva polja na kojima se proizvodi sjeme stočne repe na kojima se ne koristi muška sterilnost	300

Ploidnost komponenti će biti data u opisu sorti ili u podacima dobijenim od Organa za potvrđivanje.

- (3) Izvori neželjenog polena uključuju šećernu repu i stočnu repu koja prorasta, korov repe, morsku repu i blitvu.
- (4) Male ili raštrkane površine nisu nužno problem i ovlaštena osoba ih po svom nahođenju može zanemariti.
- (5) Izolacijske udaljenosti se ne primjenjuju ako susjedni usjevi imaju istog oparašivača. Udaljenost može da se smanji ako postoji dovoljna zaštita od neželjenog oprašivanja. Glavna provjera izolacije vrši se tokom drugog pregleda, tokom cvjetanja.
- (6) Usjev mora imati dovoljno identiteta sorte i čistoće sorte.
- (7) Detaljno ocjenjivanje usjeva šećerne i stočne repe obavlja se u skladu sa Dijelom drugim ovog Pravilnika.

POGLAVLJE VI. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI STOČNOG BOBA I STOČNOG GRAŠKA

Član 22.

(Službeni nadzor usjeva stočnog boba i stočnog graška)

Službeni nadzor sjemena stočnog boba i stočnog graška obavlja se za kategorije:

- a) predosnovno;
- b) osnovno;
- c) deklarirano/certificirano (C);
- d) deklarirano/certificirano prve generacije (C1);

- e) deklarirano/certificirano druge generacije (C2).

Član 23.

(Broj i vrijeme službenih nadzora)

- (1) Na usjevima stočnog boba i stočnog graška vrše se dva službena nadzora.
- (2) Prvi nadzor se vrši prije cvjetanja kako bi se napravila ocjena brojnosti populacije, što je lakše kada su biljke male, kako bi se ocijenila svojstva lista kod graška i provjerila izolacija kod boba. Kod usjeva zasijanih u jesen to se obično radi u februaru/martu, a kod onih zasijanih proljeće od kraja aprila do početka maja.
- (3) Drugi pregled se obavlja u vrijeme cvjetanja.

Član 24.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Za stočni grašak ne postoje zahtjevi za izolacijom jer se on samooprašuje, ali granice usjeva moraju biti lako prepoznatljive. Potreban je razmak od 2 m ili fizičke prepreke kako bi se izbjegla kontaminacija sjemenom iz susjednog usjeva iste vrste
- (2) Usjevi sjemena stočnog boba moraju biti izolirani od usjeva boba druge sorte ili drugih usjeva sa dosta samoniklog boba na sljedećim udaljenostima:

Za proizvodnju:	Usjevi od 2 ha ili manje (m)	Usjevi > 2 ha (m)
Predosnovnog i osnovnog	200	100
C1	200	100
C2	100	50

- (3) Izolacija se mora održavati tokom perioda cvjetanja usjeva.
- (4) Minimalne izolacijske udaljenosti se mogu smanjiti ako postoji dovoljna zaštita od stranog oprašivanja.

Član 25.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Standardi za sortnu čistoću kod usjeva namijenjenih za proizvodnju predosnovnog, osnovnog i deklariranog/certificiranog sjemena su:

Vrsta	Predosnovno i osnovno sjeme (%)	C1 (%)	C2 (%)
Stočni grašak	99,7	99,0	98,0
Stočni bob	99,7	99,0	98,0

- (2) Štetni organizmi koji smanjuju korisnost sjemena moraju biti na najmanjem mogućem nivou.
- (3) Detaljno ocjenjivanje usjeva obavlja se u skladu sa Dijelom drugim ovog Pravilnika.

POGLAVLJE VII. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI ULJANE REPICE I USJEVI DRUGIH KUPUSNJAČA

Član 26.

(Službeni nadzor usjeva uljane repice i drugih vrsta kupusnjača)

Službeni nadzor usjeva uljane repice i drugih vrsta kupusnjača obavlja se za kategorije:

- a) predosnovno;
- b) osnovno;
- c) deklarirano/certificirano.

Član 27.

(Broj i vrijeme službenih nadzora uljane repice i usjeva drugih kupusnjača)

- (1) Broj nadzora na usjevima uljane repice i usjeva drugih kupusnjača su sljedeći:

Vrsta	Broj nadzora	Vrijeme
Uljana repica (osim hibrida), stočna repica, krmna ogrštica, stočni kelj, gorušica smeda, gorušica bijela, uljana rotkva	2	1: Vegetativni stadij: oko novembra i decembra kod usjeva zasijanih u jesen, ovisno o formiranosti i vremenskim prilikama. Kod proljetnih usjeva ovisi o datumu sjetve, ali treba paziti jer rast može biti jako brz. 2: Tokom cvjetanja

Hibridna uljana repica	3	1: Vegetativni stadij: oko novembra i decembra kod usjeva zasijanih u jesen, ovisno o formiranosti i vremenskim prilikama. Kod proljetnih usjeva ovisi o datumu sjetve, ali treba paziti jer rast može biti jako brz. 2: Tokom cvjetanja. 3: Nakon cvjetanja kako bi se provjerilo uništavanje oprašivača.
Stočna keleraba i postna repa	2	1: Između oktobra i novembra kada se razvila lukovica. 2: Tokom cvjetanja

- (2) Prvi službeni nadzor se vrši tokom vegetativnog stadija i omogućava da se prije cvjetanja identificiraju izolacijski rizici i poduzmu korektivne mjere.
- (3) Pregled tokom cvjetanja je stadij kada se procjenjuje stvarni rizik od unakrsnog oprašivanja.

Član 28.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Izolacijske udaljenosti za sjemenske usjeve uljane repice i drugih kupusnjača su sljedeće:

Usjev predosnovno i osnovno sjeme (m) deklarirano/certificirano sjeme (C) (m)	Za proizvodnju:	
	Predosnovno i osnovno sjeme (m)	deklarirano/certificirano sjeme (C) (m)
Uljana repica (osim hibrida), stočna repica, krmna ogrštica, gorušica smede, gorušica bijela	400	200
Hibridna uljana repica	500	300
Hibridna stočna keleraba	400	200
Postna repa	1.000	600
Stočni kelj i stočna keleraba	400	200
Uljana rotkva: usjevi >2 ha	100	50
Uljana rotkva: usjevi površine 2 ha ili manje	200	100

- (2) Usjevi koji ne cvjetaju u isto vrijeme kad i sjemenski usjev i susjedni usjevi iste sorte ne predstavljaju izvor neželjenog polena. U tom kontekstu, komercijalni usjev hibrida je u stvarnosti drugačija sorta usjeva od usjeva koji proizvodi deklarirano/certificirano sjeme istog hibrida.
- (3) Vrtovi sa povrćem iz roda *Brassica* koje prezrijeva, također mogu predstavljati rizik od unakrsnog oprašivanja, te također ne smiju biti unutar propisanih udaljenosti.
- (4) Minimalne izolacijske udaljenosti se mogu smanjiti ako postoji dovoljna zaštita od neželjenog oprašivanja, na primjer, ako je sjeme ili izvor neželjenog polena u plastenicima ili staklenicima.
- (5) Usjevi kupusnjača se dijele u skupine na osnovu njihovih odnosa kod unakrsnog oprašivanja. Sjemenski usjevi bi trebalo da budu izolirani u traženoj udaljenosti od vrsta za koje se ukazuje na rizik od unakrsnog oprašivanja. Između skupina nema unakrsnog oprašivanja. U sljedećoj tabeli su prikazane skupine vrsta za koje se ukazuje na rizik od unakrsnog oprašivanja.

Skupina	Vrsta	Uobičajeni naziv	Rizik od unakrsnog opr.
Skupina I	<i>Brassica oleracea</i>	Stočni kelj Kelj pupčar Kelj Karfiol Brokula Kupus	Unakrsno oprašivanje unutar Skupine I ali ne sa Skupinama II i III
Skupina II	<i>Brassica chinensis</i> <i>Brassica napus</i> <i>Brassica juncea</i> <i>Brassica nigra</i>	Kupus kineski Uljana repica, uljana stočna repica, uljana krmna ogrštica, postna stočna repica, postna repa Gorušica smeda Gorušica crna	Oprašuju se unakrsno unutar vrste i ponekad između vrsta u Skupini II ali ne sa Skupinama I i III
Skupina III	<i>Sinapis alba</i> <i>Raphanus sativus</i>	Gorušica bijela Uljana rotkva Rotkva povrtina	Oprašuju se unakrsno unutar vrste ali ne sa drugim vrstama u Skupini ili

		Skupinama I i II
--	--	------------------

Član 29.

(Standardi za sortnu čistoću uljane repice i usjeva drugih kupusnjača)

- (1) Standardi za sortnu čistoću za usjeve namijenjene proizvodnji predosnovnog, osnovnog deklariranog/certificiranog sjemena su sljedeći:

Vrsta	Predosnovno osnovno sjeme (%)	Deklarirano/certificirano sjeme (%)
Uljana repica (uljana repica i krmna ogrštica) osim hibrida	99,9	99,7
Hibridna uljana repica proizvedena korištenjem muške sterilnosti: ženska komponenta	99,0	99,0
Hibridna stočna keleraba: muška komponenta	99,9	99,9
Stočna repica, gorušica bijela	99,7	99,0
Postrna repa, stočni kelj, stočna keleraba	99,7	98,0
Uljana rotkva i gorušica smeđa	1 atipična biljka/30 m ²	1 atipična biljka/10 m ²

- (2) Granice odbijanja za uljanu rotkvu i gorušicu smeđu su sljedeći:

Kategorija	Granice odbijanja: atipičnih biljaka u 10 kvadrata
Predosnovno i osnovno	7
Deklarirano/certificirano (C)	20

- (3) Za sve druge vrste kupusnjača koriste se tablice nevedene u Dijelu drugom ovog Pravilnika.

Član 30.

(Hibridna uljana repica i hibridna stočna keleraba)

- (1) Za hibridne usjeve uljane repice i hibridne stočne kelerabe se primjenjuju drugačije procedure od onih za usjeve uobičajenih vrsta.
- (2) Usjevi se uzgajaju u naizmjeničnim redovima muški sterilnog ženskog roditelja i muški plodnog oprašivača. Ove dvije komponente su morfološki često različite. Redovi muški sterilnog ženskog roditelja su obično širi od redova oprašivača i moraju biti jasno definirani između muške i ženske komponente.
- (3) Prilikom nadzora usjeva, svaki tip reda se tretira kao zaseban usjev i koristi se poseban zapisnik o službenom nadzoru usjeva stranooplodnog bilja. Zapisnici moraju biti jasno označeni, na primjer crvenom bojom, kao muška ili ženska komponenta. Zapisnik o službenom nadzoru usjeva stranooplodnog bilja nalazi se na odgovarajućem Obrascu koji se nalazi u Prilogu I ovog Pravilnika.

Član 31.

(Broj i vrijeme službenih nadzora hibridne uljana repica i stočne kelerabe)

- (1) Na usjevima hibridne uljane repice i stočne kelerabe potrebna su tri službena nadzora.
- (2) Kod uljane repice nadzor se obavlja:
- u vegetativnom stadiju do pojave pupova;
 - u stadiju cvjetanja, kao i kod uobičajenih sorti;
 - provjera da li su redovi biljaka oprašivača uništeni (obično košenjem ili frezanjem).
- (3) Kod stočne kelerabe nadzor se obavlja:
- u oktobru ili novembru za provjeru formiranja zadebljanja stabla;
 - u stadiju cvjetanja;
 - provjera da li su redovi biljaka oprašivača uništeni (obično košenjem ili frezanjem).

Član 32.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Izolacijske udaljenosti su sljedeće:

Usjev	Predosnovno/osnovno sjeme(m)	Deklarirano/certificirano sjeme (m)
Hibridna uljana repica	500	300
Hibridna stočna keleraba	400	200

- (2) U polju mora biti jasno definirana i vidljiva podjela između svakog naizmjeničnog reda muške i ženske komponente.
- (3) Prilikom prvog nadzora provjerava se identitet i sortna čistoća roditeljskih linija i identificiraju izolacijski rizici.

Član 33.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Tokom nadzora u stadiju cvjetanja, pored ponavljanja postupaka izvršenih prilikom prvog pregleda, vrši se i ocjena muške sterilnosti kod ženskog roditelja tako što se ispituje odsustvo plodnih prašnika kod cvjetova.
- (2) Kod usjeva namijenjenih proizvodnji predosnovnog, osnovnog i deklariranog/certificiranog sjemena primjenjuju se sljedeći standardi za sortnu čistoću:

Vrsta	Predosnovno/osnovno sjeme (%)	Deklarirano/certificirano sjeme (%)
Hibridna uljana repica s korištenjem muške sterilnosti		
Ženska komponenta	99,0	99,0
Muška komponenta	99,9	99,9
Hibridna stočna keleraba s korištenjem muške sterilnosti		
Ženska komponenta	99,7	98,0
Muška komponenta	99,7	98,0

- (3) Kada se obavlja nadzor sjemenskih usjeva hibridnih sorti tokom cvjetanja, najbitnije je da se strani polen ne unosi u muški sterilan red.

POGLAVLJE VIII. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI POVRČA

Član 34.

(Službeni nadzor usjeva povrća)

Službeni nadzor usjeva sjemena povrća obavlja se za kategorije:

- predosnovno;
- osnovno;
- deklarirano/certificirano;
- standardno sjeme

Član 35.

(Broj i vrijeme službenih nadzora)

Na sjemenskim usjevima povrća obavljaju se dva nadzora.

Član 36.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Mora postojati fizička barijera ili najmanje 2 m obrađenog, ali nezasijanog zemljišta, između usjeva sjemena i bilo kog usjeva koje bi moglo prouzrokovati sortne nečistoće sjemena.
- (2) Minimalne razdaljine od susjednih biljaka koje mogu prouzrokovati neželjeno strano oprašivanje su sljedeće za:
- Beta Vulgaris*
 - od izvora polena roda *Beta* koji nije naveden dolje: 1000m
 - od izvora polena sorti iste podvrste koje pripadaju različitim skupinama sorti:
 - za osnovno sjeme 1000m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 600m
 - od izvora polena sorti iste podvrste koji pripadaju istim skupinama sorti:
 - za osnovno sjeme 600m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 300m

- b) Vrste kupusnjača (*Brassica* spp)
- 1) od izvora stranog polena koji može prouzrokovati ozbiljno smanjenje sortne čistoće kupusnjača (*Brassica* spp):
 - za osnovno sjeme 1000m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 600m
 - 2) od drugih izvora stranog polena koji se može ukrstiti sa sortama kupusnjača (*Brassica* spp):
 - za osnovno sjeme 500m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 300m
- c) Industrijska cikorija:
- 1) od ostalih izvora istog roda ili podvrsta 1000m
 - 2) od druge sorte industrijske cikorije:
 - za osnovno sjeme 600m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 300m
- d) Ostale vrste:
- 1) od izvora stranog polena koji može prouzrokovati ozbiljno smanjenje sortne čistoće sorti ostalih vrsta kao rezultat unakrsne oplodnje:
 - za osnovno sjeme 500m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 300m
 - 2) od ostalih izvora stranog polena koji može da se ukrsti sa sortama drugih vrsta kao rezultat unakrsne oplodnje:
 - za osnovno sjeme 300m
 - za deklarirano/certificirano sjeme 100m
- (3) Ove udaljenosti se mogu zanemariti ako postoji dovoljna zaštita od neželjenog stranog oprašivanja.
- (4) Skupine sorata iz stava (2) tačke a) alineja 2) i 3) ovog člana, određuju se u skladu sa postupkom koji utvrđuje Organ za potvrđivanje.

Član 37.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Usjev mora imati zadovoljavajući sortnu identitet i čistoću za svaku vrstu i kategoriju povrća kako slijedi:

Dopušteno za kategoriju					
Predosnovno, osnovno sjeme		Deklarirano/certifikovano (C1, C2, C3 i standardno (ST) sjeme			
Primjese	Novostvorene i introducirane sorte	Stare domaće i udomaćene sorte	C1	C2	C3 i ST
Primjese drugih sorti	0,00	0,00	0,10	0,25	0,50
Primjese netipičnih biljaka (tipova iste sorte)					
- blitve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- boba	0,00	1,00	1,00	2,00	3,00
- celera	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- cvekla	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- karfiol	0,00	0,50	0,50	1,00	2,00
- dinje	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- endivije	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- graha mahunara i zrnaša	0,00	0,10	0,10	1,00	1,00
- graška	0,00	0,50	1,00	2,00	3,00
- kelja	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- keleraba	0,00	1,00	1,00	5,00	5,00

- krastavca	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- kupusa	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- lubenice	0,00	0,50	1,00	5,00	5,00
- luka	0,00	0,50	2,00	5,00	10,00
- matovilca	0,00	2,00	3,00	8,00	10,00
- mrkve	0,00	2,00	2,00	8,00	15,00
- paprike	0,00	0,50	1,00	5,00	8,00
- pastirnjak	0,00	2,00	3,00	5,00	10,00
- patlidžana	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- peršina	0,00	2,00	2,00	5,00	10,00
- poriluka	0,00	0,50	1,00	3,00	5,00
- radiča	0,00	1,00	1,00	5,00	8,00
- rajčice	0,00	0,10	0,10	2,00	3,00
- repe postrne	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- rotkvice i rotkve	0,00	1,00	2,00	5,00	10,00
- salate	0,00	0,50	0,50	2,00	3,00
- špinata	0,00	2,00	3,00	10,00	15,00
- tikvice	0,00	1,00	1,00	3,00	5,00

POGLAVLJE IX. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI ULJANOG I PREDIVOG BILJA

Član 38.

(Službeni nadzor sjemenskih usjeva uljanog i predivog bilja)
Službeni nadzor sjemenskih usjeva uljanog i predivog bilja obavlja se za kategorije:

- a) predosnovno;
- b) osnovno;
- c) deklarirano/certificirano;
- d) deklarirano/certificirano prve generacije (C1);
- e) deklarirano /certificirano druge generacije (C2);
- f) deklarirano/certificirano treće generacije (C3).

Član 39.

(Broj i vrijeme službenih nadzora)

- (1) Na sjemenskim usjevima uljanog i predivog bilja obavljaju se najmanje dva nadzora.
- (2) Prvi nadzor za *Brassicaceae* obavlja se u fazi formiranja rozete, a drugi u vrijeme cvjetanja.
- (3) U slučaju hibrida *Brassica napus* moraju se obaviti barem tri nadzora u polju: prvi treba obaviti prije faze cvjetanja, drugi u ranoj fazi cvjetanja, a treći na kraju faze.
- (4) U slučaju hibrida *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense* moraju se obaviti barem tri nadzora u polju: prvi treba obaviti u ranoj fazi cvjetanja, drugi pred kraj faze cvjetanja, a treći na kraju faze cvjetanja i poslije uklanjanja, gdje je prikladno, polena roditeljskih biljaka.

Član 40.

(Predusjevi)

- (1) Usjev se može uzgajati samo na zemljištu na kome prethodno nije bilo usjeva koji će nepovoljno djelovati na prirodu ili kvalitet sjemena.
- (2) U slučaju hibrida uljane repice, usjev se može uzgajati na zemljištu, ako je prošlo pet godina od uzgajanja biljaka *Brassicaceae*.

Član 41.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Mora postojati fizička barijera ili barem 2 metra obrađenog, ali nezasijanog zemljišta usjeva između usjeva sjemena i bilo kog usjeva koje bi moglo prouzrokovati neželjeno miješanje sjemena.

(2) Usjev mora imati sljedeće izolacijske udaljenosti:

Usjev	Minimalna razdaljina (m)
<i>Brassica</i> spp. osim <i>Brassica napus</i> ; <i>Cannabis sativa</i> osim jednodomne konoplje; <i>Carthamus tinctorius</i> ; <i>Carum carvi</i> ; <i>Gossypium</i> spp. osim hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i/ili <i>Gossypium barbadense</i> ; <i>Sinapis alba</i> :	400 m 200 m
<i>Brassica napus</i> :	200 m 500 m 100 m 300 m

Usjev	Minimalne razdaljine (m)
<i>Cannabis sativa</i> , jednodomna konoplja:	5000 m
- za proizvodnju osnovnog sjemena	1000 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena	
<i>Helianthus annuus</i> :	1.500 m
- za proizvodnju osnovnog sjemena hibrida	750 m
- za proizvodnju osnovnog sjemena sorti izuzev hibrida	500 m
- za proizvodnju deklariranog/certifikovanog sjemena	
<i>Gossypium hirsutum</i> i/ili <i>Gossypium barbadense</i> :	
- za proizvodnju osnovnog sjemena <i>Gossypium hirsutum</i>	100 m
- za proizvodnju osnovnog sjemena <i>Gossypium barbadense</i>	200 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena nehibridnih sorti intraspecifičnih hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> proizvedenih bez citoplazmatične muške sterilnosti (CMS)	30 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena <i>Gossypium hirsutum</i> proizvedenih sa citoplazmatičnom muškom sterilnosti (CMS)	800 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena intraspecifičnih hibrida <i>Gossypium barbadense</i> proizvedenih bez citoplazmatične muške sterilnosti (CMS)	150 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena interspecifičnih hibrida <i>Gossypium barbadense</i> proizvedenih sa citoplazmatičnom muškom sterilnosti (CMS)	800 m
- za proizvodnju osnovnog sjemena fiksiranih interspecifičnih hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i <i>Gossypium barbadense</i>	200 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena fiksiranih interspecifičnih hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i <i>Gossypium barbadense</i> i hibrida proizvedenih bez (CMS)	150 m
- za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena hibrida <i>Gossypium hirsutum</i> i <i>Gossypium barbadense</i> proizvedenih sa (CMS)	800 m

- (3) Ove udaljenosti se mogu zanemariti ako postoji dovoljna zaštita od bilo kakvog stranog oplodivanja, što provjerava i potvrđuje Organ za potvrđivanje.

Član 42.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Usjev mora imati dovoljno identiteta i čistoće sorte ili, u slučaju usjeva inbred linije, dovoljno identiteta i čistoće u pogledu svojih karakteristika. Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti, gore pomenute odredbe se također primjenjuju na karakteristike komponenti, uključujući mušku sterilnost ili obnavljanje plodnosti.
- (2) Posebno, usjevi *Brassica juncea*, *Brassica nigra*, *Carthamus tinctoris*, *Gossypium* spp. moraju odgovarati sljedećim standardima ili drugim uslovima tako da broj biljaka vrsta usjeva koje su prepoznatljive po tome što nisu prave biljke te sorte, ne smije da prelazi:

- a) jedna na 30 m² proizvodnje osnovnog sjemena;
- b) jedna na 10 m² za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena.
- (3) Hibridi *Helianthus annuus*:
- a) Postotak broja biljaka koje su prepoznatljive po tome što nisu prave biljke čiste linije ili čiste komponente, ne smije da pređe:
- 1) za proizvodnju osnovnog sjemena:
 - inbred linije 0,2%
 - prosti hibridi:
 - muški roditelj, biljke koje su bacile polen kada 2% ženskih biljaka ima receptivne cvjetove 0,2% (pogodne za oprašivanje)
 - ženski roditelj 0,5%
 - 2) za proizvodnju deklariranog sjemena:
 - muški roditelj koji je bacio polen kada 5% ili više ženskih biljaka ima receptivne cvjetove 0,5% (pogodne za oprašivanje)
 - ženska komponenta 1,0%.
- b) Za proizvodnju sjemena hibridnih sorti:
- 1) dovoljno polena treba da bace biljke muške komponente kada su biljke ženske komponente u cvjetanju;
 - 2) kada kod ženske komponente biljke imaju receptivne stigme, postotak biljaka koje su bacile polen ili bacaju polen ne smije da prelazi 0.5 %;
 - 3) za proizvodnju osnovnog sjemena ukupan postotak biljaka ženske komponente koje se prepoznaju po tome što očigledno nisu prave komponente i koje su bacile polen ili bacaju polen, ne smije da prelazi 0.5 %;
 - 4) kada se ženska muško sterilna komponenta i muška komponenta koja sadrži specifičnu liniju obnavljanja ili linije koje obnavljaju mušku plodnost koriste za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena, barem jedna trećina biljaka uzgajanih iz deklariranog/certificiranog sjemena rezultirajućeg hibrida će davati polen koji će biti normalan u svakom pogledu
- (4) Hibridi *Brassica napus*, proizvedeni korištenjem muške sterilnosti:
- a) postotak biljaka koje se prepoznaju po tome što očigledno nisu prave biljke čiste linije ili prave komponente, ne smije da prelazi:
- 1) za proizvodnju osnovnog sjemena:
 - inbred linija 0,1 %;
 - prostih hibrida:
 - muška komponenta 0,1 %;
 - ženska komponenta 0,2 %.
 - 2) za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena:
 - muška komponenta 0,3%;
 - ženska komponenta 1,0%.
 - 3) muška sterilnost mora da bude barem 99% za proizvodnju osnovnog sjemena i 98% za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena.
- b) Nivo muške sterilnosti kod cvjetova treba da bude procijenjen na osnovu odsustva plodnih prašnika.
- (5) Hibridi *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*:
- a) kod usjeva za proizvodnju osnovnog sjemena roditeljskih linija *Gossypium hirsutum* i *Gossypium barbadense*, minimalna čistoća sorte za muške i ženske roditeljske linije mora da bude 99,8%, kada 5% ili više biljaka imaju receptivne cvjetove za polen (pogodne za oprašivanje). Nivo muške sterilnosti za

roditeljske linije koje nose sjeme treba procijeniti pregledom cvjetova na prisustvo sterilnih prašnika, koji ne smije biti manji od 99,9 %;

- b) kod usjeva za proizvodnju hibridnih sorti *Gossypium hirsutum* i/ili *Gossypium barbadense*, minimalna čistoća sorte za muške i ženske roditeljske linije mora da bude 99,5 %, kada 5 % ili više biljaka imaju receptivne cvjetove za polen (pogodne za oprašivanje). Nivo muške sterilnosti za roditeljske linije koje nose sjeme treba procijeniti pregledom cvjetova na prisustvo sterilnih prašnika koje ne smije biti manje od 99,7 %.
- (6) Minimalna sortna čistoća za vrstu *Arachis hypogaea*:
- za proizvodnju osnovnog sjemena 99,7 %;
 - za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena 99,5 %.
- (7) Minimalna sortna čistoća za vrstu *Papaver somniferum*:
- za proizvodnju osnovnog sjemena 99,0 %;
 - za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena 98,0 %.

Član 43.

(Službeni nadzor sjemenskih usjeva lana, konoplje i soje)

- (1) Službeni nadzor sjemenskih usjeva lana, konoplje i soje obavlja se za sljedeće kategorije:

Dvodoma konoplja	Predosnovno Osnovno Deklarirano/certificirano (C)
Zmo soje, jednodoma konoplja	Predosnovno Osnovno Deklarirano/certificirano prve generacije (C1) Deklarirano/certificirano druge generacije (C2)
Lan, sjeme lana	Predosnovno Osnovno Deklarirano/certificirano prve generacije (C1) Deklarirano/certificirano druge generacije (C2) Deklarirano/certificirano treće generacije (C3)

Član 44.

(Broj i vrijeme službenih nadzora sjemenskih usjeva lana, konoplje i soje)

- Na sjemenskim usjevima lana, konoplje i soje obavljaju se dva nadzora.
- Prvi nadzor obavlja se u vrijeme cvjetanja usjeva. Sjemenski usjevi lana se moraju pregledati ujutro prije nego otpadnu laticice na cvijetu toga dana. Praktičnije je obaviti raniji pregled kako bi se provjerile oznake i ocijenila brojnost populacije.
- Drugi nadzor se obavlja u vrijeme zriobe.

Član 45.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- Kod sjemenskih usjeva lana i soje ne postoje zahtjevi za izolacijom ali granice usjeva moraju biti prepoznatljive. Najbolje je razmak od 2 m ili fizička barijera kako bi se spriječila kontaminacija od strane susjednog usjeva.
- Sjemenski usjevi konoplje moraju biti izolirani od svih drugih usjeva konoplje druge sorte na sljedećim udaljenostima:

Vrsta	Predosnovno, osnovno sjeme (m)	C, C1, C2 (m)
Dvodoma konoplja	400	200
Jednodoma konoplja	5000	1000

Član 46.

(Standardi za sortnu čistoću)

- Standardi za sortnu čistoću za usjeve namijenjene proizvodnji predosnovnog, osnovnog i deklariranog/certificiranog sjemena su sljedeći:

Vrsta	Predosnovno, osnovno sjeme (%)	C1 (%)	C2 (%)	C3 (%)
Sjeme lana	99,7	98,0	97,5	97,5
Lan	99,7	98,0	97,5	97,5
Zmo soje	99,5	99,0	99,0	-

- (2) Za konoplju, standardi po pitanju površine su najviše jedan atipični primjerak na 30 m² u usjevima namijenjenim za proizvodnju predosnovnog i osnovnog sjemena i najviše jedan atipični primjerak na 10 m² u usjevima namijenjenim za proizvodnju deklariranog / certificiranog sjemena C, C1 i C2 usjeva ovisno od tipa sorte.

- (3) Granice odbijanja za konoplju su sljedeće:

Kategorija konoplje	Granice odbijanja: atipičnih biljaka na 10 kvadrata
Predosnovno i osnovno	7
C, C1, C2	20

- (4) Za sve druge vrste tablice odbijanja date su u Dijelu drugom ovog Pravilnika.

POGLAVLJE X. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI TRAVA

Član 47.

(Službeni nadzor sjemenskih usjeva trava)

Službeni nadzor sjemenskih usjeva trava obavlja se za sljedeće kategorije:

- predosnovno;
- osnovno;
- deklarirano/certificirano.

Član 48.

(Broj i vrijeme službenih nadzora sjemenskih usjeva trava)

- Na sjemenskim usjevima trava obavljaju se dva nadzora.
- Prvi nadzor se obavlja u vrijeme kad je klas formiran od 5 do 25 % klasa.
- Drugi nadzor se obavlja u vrijeme mliječne zrelosti, neposredno pred žetvu.
- Krmne trave se ograničavaju na dvije godine upotrebe za proizvodnju sjemena.

Član 49.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Minimalne izolacijske udaljenosti od izvora neželjenog polena su sljedeće:

Za proizvodnju:	Usjevi od 2 ha ili manje (m)	Usjevi > 2 ha (m)
Predosnovno i osnovno	200	100
C	100	50

- (2) Ove udaljenosti se ne primjenjuju ako su susjedni usjevi zasijani sjemenom iste sorte kod kojeg je potvrđen identitet. Izvori neželjenog polena su druge sorte iste vrste. Za engleski, italijanski ili hibridni ljulj, sorte sa istom plovidnosti su u suštini jedna vrsta jer se mogu unakrsno oprašivati jedna s drugom. Diploidne ili tetraploidne sorte se slabo unakrsno oprašuju i ne proizvode održivo sjeme te stoga ne predstavljaju rizik od unakrsnog oprašivanja jedne za drugu. Na neobrađenim površinama obično nema tetraploidnih biljaka. Male ili rastrkane površine nisu problematične i ovlaštena osoba ih može zanemariti po svom nahođenju.
- (3) Izolacijske udaljenosti trebaju biti postavljene kosidbom susjednih travnjaka i ivičnjaka i sl., ako je potrebno, prije cvatnje i moraju se održavati dok se oprašivanje ne završi. Cvjetanje i oprašivanje obično počinju otprilike dvije sedmice nakon prve pojave klasa i završavaju oko osam sedmica nakon prve pojave klasa.
- (4) Ako postoji rizik za izolaciju sjemenskog usjeva tokom cvjetanja, zahtjev za izolacijom se može ispuniti tako što će se pokositi dio sjemenskog usjeva dok se ne dobije potrebna udaljenost. Za sve kategorije sjemena i sve vrste,

tokom cijele vegetacije se preporučuje fizička barijera ili red ugara između sjemenskog usjeva i bilo kojeg drugog koji bi mogao izazvati kontaminaciju u vrijeme žetve.

Član 50.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Standardi za sortnu čistoću su sljedeći:

Vrsta	Predosn./osn.	Deklarirano/certificirano
Sve vrste trava osim livadne vlasnjače	1 atipični primjerak/30 m ²	1 atipični primjerak/10 m ²
Livadna vlasnjača, osim apomiktičnih monoklonalnih sorti	1 atipični primjerak /20 m ²	4 atipična primjerka/10 m ²
Livadna vlasnjača: apomiktične monoklonalne sorte	1 atipični primjerak/ 20 m ²	6 atipičnih primjeraka /10 m ²

- (2) Za engleski, italijanski i hibridni ljulj i festulolium, standardi za biljke ljulja ili festuloliuma koje nisu vrsta na usjevu, su:

	Predosn./osn.	Deklarirano/certificirano
Maksimalni broj	1 biljka/50 m ²	1 biljka/10 m ²

POGLAVLJE XI. USLOVI KOJE MORAJU ISPUNITI SJEMENSKI USJEVI KRMNIH MAHUNARKI I LUPINA

Član 51.

(Službeni nadzor sjemenskih usjeva)

Službeni nadzor sjemenskih usjeva obavlja se za:

- predosnovno;
- osnovno;
- deklarirano/certificirano sjeme.

Član 52.

(Broj i vrijeme službenih nadzora)

- Na sjemenskim usjevima krmnih mahunarki i lupina obavljaju se dva nadzora.
- Prvi nadzor se obavlja na početku cvjetanja, a drugi u vrijeme sazrijevanja mahuna.

Član 53.

(Prostorne izolacije za sjemenske usjeve)

- (1) Minimalne izolacijske udaljenosti od izvora neželjenog polena su sljedeće:

Za proizvodnju:	Usjevi od 2 ha ili manji (m)	Usjevi > 2 ha (m)
Predosnovno i osnovno PB i BS	200	100
C	100	50

- (2) Ove udaljenosti se ne primjenjuju ako su susjedni usjevi zasijani sjemenom iste sorte kod kojeg je potvrđena autentičnost. Izvori neželjenog polena su druge sorte iste vrste. Bijela, žuta i uskolisna lupina su zasebne vrste i između vrsta nema unakrsnog oprašivanja. Male ili rastrkane površine nisu problematične i ovlaštena osoba ih može zanemariti po svom nahođenju.
- (3) Izolacijske udaljenosti treba postaviti prije cvjetanja i održavati kosidbom, intenzivnom ispašom ili herbicidima, sve dok se ne završi cvjetanje. Veliki broj ovih vrsta cvjetaju neodređeno tokom dužeg vremenskog perioda. Za bilo kakav rizik po sjemenski usjev tokom cvjetanja, zahtjev za izolacijom se može ispuniti tako što će se odbaciti dio sjemenskog usjeva dok se ne postigne potrebna udaljenost. Preostali dio usjeva se mora označiti u svrhu raspoznavanja jednim isfrenanim redom ili na sličan način.
- (4) Za sve kategorije sjemena i sve vrste, tokom cijele vegetacije se preporučuje fizička barijera ili red ugara između sjemenskog usjeva i bilo kojeg drugog koji bi mogao izazvati kontaminaciju u vrijeme žetve.

Član 54.

(Standardi za sortnu čistoću)

- (1) Standardi za sortnu čistoću koji se primjenjuju prilikom pregleda usjeva su 1 atipični primjerak/30 m² za usjeve

predosnovnog i osnovnog sjemena i 1 atipični primjerak/10 m² za C i C1 usjeve.

- (2) Ne postoje posebni standardi kada su u pitanju korovi i bolesti, ali dobra praksa je evidentirati sve one koji bi mogli utjecati na kvalitet požnjevenog sjemena. Ovdje se naročito misli na stabljikinu nematodu kod crvene djeteline i lucerke.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I. SPECIFIČNOSTI NADZORA SJEMENSKIH USJEVA

Član 55.

(Predmet)

U ovom poglavlju opisane su detaljne procedure za provođenje službenog nadzora kojeg se osoba ovlaštena od strane Oragana za potvrđivanje treba pridržavati.

Član 56.

(Oprema i referentni materijal)

- (1) Za obavljanje službenog nadzora ovlaštena osoba mora imati na raspolaganju sljedeću opremu i materijal:
- obrazac zapisnika o službenom nadzoru odgovarajući za vrstu koja se pregleda;
 - opis morfoloških svojstava sorte koja se pregleda, ako postoji;
 - primjerak ovog Uputstva;
 - zapisnik o površini (ako je izdat);
 - smjernice za prepoznavanje vrsta usjeva, sorti, sortnih nečistoća, korova i bolesti;
 - adekvatna odjeća i obuća ovisno od vremenskih prilika (čist kombinezon kod stranooplodnih vrsta koji se mijenja poslije svakog pregleda usjeva različitih sorti);
 - štap obilježen za mjerenje od 1 m, od čega 30 cm na dijelove od 1 cm;
 - uglomjer dimenzija 0,5 x 0,5 m ili sklopivi linijar.
 - ručno povećalo sa mogućnošću uvećavanja od 5 do 10 puta za pregled detaljnih obilježja biljaka;
 - hemijaska ili grafitna olovka;
 - kalkulator.
- (2) Ukoliko pristup usjevima predstavlja rizik za ličnu sigurnost ovlaštenog lica, pregled je potrebno odgoditi i izvršiti kada se rizik ukloni. Pod ovim se mogu podrazumijevati usjevi koji su nedavno prskani pesticidima. Ako se pregled usjeva ne može obaviti bezbjedno, treba ga odbiti.

Član 57.

(Opća ocjena sjemenskih usjeva)

- (1) Ovlaštena osoba započinje pregled tako što obilazi prostor oko usjeva te mora odrediti da li:
- su granice usjeva jasno definirane (razmak između sjemenskog usjeva i bilo kojeg drugog usjeva koji može kontaminirati požnjeveno sjeme je 2 metra);
 - je osigurana minimalna izolacijska udaljenost od izvora unakrsnog oprašivanja;
 - je izolacija zadovoljavajuća ili ne;
 - je površina usjeva približna površini koju je podnosilac zahtjeva naveo i upisao za proizvodnju sjemena;
 - se sorta na polju podudara sa službenim opisom sorte koji je naveden na etiketi sjemena (za neke vrste sortni identitet se može utvrditi sa priličnom sigurnošću, ali za mnoge druge samo je moguće navesti da ne postoji razlog za sumnju da se ne radi o usjevu sorte koja je upisana);
 - postoje površine koje ne predstavljaju usjev kao cjelinu, kao npr. površine sa korovom, drugim vrstama usjeva ili zasijana drugom sortom;

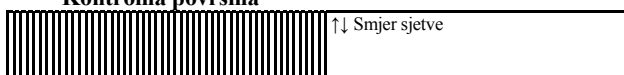
- g) je moguće izvršiti službeni nadzor (cijeli ili veći dio usjeva može biti toliko zakržljao, zakorovljen ili slabo uzgojen da je nemoguće obaviti inspekcijski pregled, pa se usjev mora odbaciti ili smanjiti).
- (2) Skica usjeva i okolne površine je važna, posebno kod usjeva gdje će drugi službeni nadzor vršiti druga ovlaštena osoba ili kada podnositelj zahtjeva odluči da poduzme korektivne mjere i ponovi pregled.

Član 58.

(Detaljna ocjena sjemenskih usjeva)

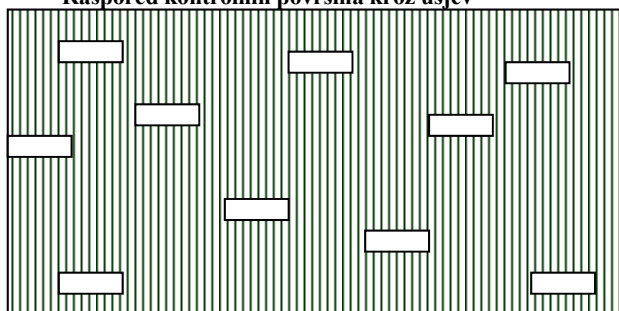
- (1) Ukoliko su usjevi preveliki da bi se napravila detaljna ocjena cijele površine, pregleda se određeni broj uzoraka zasijane površine koji se nazivaju kontrolne površine. Na osnovu podataka o sortnim nečistoćama i nečistoćama vrsta i bolestima kod nekih vrsta koje se otkriju u ovim kvadratima, donosi se odluka da li će se za neki usjev izdati odobrenje ili ne.
- (2) Kontrolne površine bi trebalo da budu rasprostranjene preko cijelog usjeva, obično duž smjera sjetve. Veličina i broj kvadrata ovisi od vrste i površine usjeva i te pojedinosti su date u dijelovima za svaku skupinu usjeva posebno.
- (3) Kod većine vrsta, ocjena kontrolnih površina uključuje brojanje biljaka ili plodnih izdanaka u metru reda ili izmjerenoj površini, ovisno od toga da li je usjev zasijan u redovima ili omaške. Brojanje se koristi da bi se odredila brojnost populacije biljke ili izdanaka po hektaru, što omogućava da se uporede ocjene nečistoća sa brojevima odbijanja za cijeli usjev.
- (4) U ovoj fazi se mjeri širina brazdice, bilo putem mjerenja razdaljine između središta dva susjedna reda, uz nekoliko ponavljanja postupka, ili brojanjem redova na 1 m.
- (5) Kod vrsta kod kojih je teško izbrojati pojedinačne biljke, kao što je recimo trava, ocjena čistoće vrste i sorte se radi na osnovu površine, tako što se evidentira broj nečistoća na datoj površini.
- (6) Kontrolne površine se mjere koracima 20 m pod pravim uglom od smjera sjetve uz pomoć metarskog štapa ili tragova traktora kao vodiča. Sortne nečistoće i nečistoće vrsta se tako mogu otkriti dok ovlaštena osoba polako prolazi natrag kroz kvadrat, koristeći štap kako bi održao širinu od 1 m. Prihvatljivo je i polako hodati u natrag kroz kvadrat u suprotnom smjeru.

Kontrolna površina

20 metara x 1 metar

Raspored kontrolnih površina kroz usjev

Smjer sjetve ↑↓

- (7) Sve nečistoće se evidentiraju na odgovarajućem zapisniku o službenom nadzoru usjeva navedenim u Prilogu I sa kratkim opisom i brojem biljaka ili izdanaka ili stabljika, kod kojih su uočene različite nečistoće. Ako se u kontrolnoj površini ne pronađu nikakve nečistoće u Obrazac zapisnika

o službenom nadzoru usjeva se upisuje kosa crta ili 0, ali se ne smije ostaviti prazno.

Član 59.

(Izračunavanje brojnosti populacije usjeva i broj odbijanja)

- (1) Kod vrsta kod kojih se ocjena sortnih nečistoća i nečistoća vrste pravi tako što se upoređuje broj nečistoća sa brojem odbijanja za populaciju, potrebno je izračunati brojnost populacije biljke ili izdanaka po hektaru ili brojnost populacije ispitane tokom inspekcijskog pregleda. Ovo služi kao osnova ovlaštenoj osobi prilikom donošenja odluke da li odobriti usjev za upisanu kategoriju, odobriti usjev za niže kategorije ili ga odbaciti po svim kategorijama proizvodnje sjemena.
- (2) Za žita, izuzev raži, brojnost populacije se izračunava kao broj plodnih izdanaka po hektaru.
- (3) Kod lana brojnost populacije se izračunava kao broj stabljika po hektaru.
- (4) Za sve druge vrste, izuzev trava, krmnih mahunarki, raži i konoplje, brojnost populacije se izračunava kao broj biljki po hektaru ili se izračunava brojnost populacije koja je ispitana tokom stručnog nadzora.
- (5) Za trave, krmne mahunarke, raž, gorušicu smeđu, uljanu rotkvu i konoplju izračunavanje se radi prema standardu za površinu i nema zahtjeva za računanjem brojnosti populacije po hektaru.
- (6) Postoje dvije metode za izračunavanje populacije usjeva, ovisno od toga da li je usjev zasijan u redovima ili omaške, ili redovi nisu jasno primjetni iz nekog drugog razloga.
- (7) Izračunavanje populacije usjeva u redovima:
- prebrojati plodne izdanke, stabljike ili biljke u svakom redu dužine 1m i unijeti rezultate u Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva;
 - izračunati srednji broj izdanaka, stabljika ili biljaka po metru, sabrati brojeve i podijeliti sa brojem brojanja. U većini slučajeva dijeli se sa pet ili deset;
 - podijeliti srednji broj izdanaka, stabljika ili biljaka po metru, sa širinom brazdice u cm za izračun populacije po hektaru u milionima;
 - koristiti tablice odbijanja za nalaženje brojeva odbijanja kod izračunate populacije za relevantne standarde i unijeti ih u Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva.

	Primjer 1	Primjer 2
Ukupno izdanaka ili biljaka u 10 brojanja	965	62
Podijeli sa deset da izračunaš srednji broj	96,5	6,2
Širina brazdice u cm	15,2	15,2
Populacija u milionima/ha	6,349	0,408
Zaokružena populacija u milionima/ha	6,4	0,4 (400.000)

- (8) Izračunavanje populacije kod usjeva zasijanih omaške ili unakrsnom sjetvom izdanci, stabljike ili biljke se broje na površini uzorkovanja. Površina uzorkovanja je obično dimenzija 0,5 x 0,5 m, označena pomoću metalnog uglomjera ili 0,33 x 0,33 m označena pomoću sklopivog linijara. Prilikom izračunavanja potrebno je:
- upisati u Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva veličinu površine uzorkovanja u polje predviđeno za upis širine brazdice;
 - izbrojati izdanke, stabljike ili biljke u svakoj od pet ili deset površina uzorkovanja;
 - za površine uzorkovanja od 0,5 x 0,5 m, pomnožiti sa četiri da se dobije populacija po kvadratnom metru i upisati u odgovarajuće polje u Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva;

- d) za površine uzorkovanja od 0,33 x 0,33 m, pomnožiti sa devet da se dobije populacija po kvadratnom metru i upisati u odgovarajuće polje u Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva;
- e) izračunati ukupan broj izdanaka, stabljiki ili biljaka u pet ili deset površina uzorkovanja;
- f) podijeliti sa pet ili deset da se dobije srednji broj populacije po kvadratnom metru;
- g) pomnožiti sa 10.000 da se dobije populacija po hektaru.

Ukupno izdanaka ili biljaka u 10 površina uzorkovanja	496
Podijeli sa deset za dobijanje srednjeg broja	49,6
Pomnoži sa 10.000 za dobijanje populacije u milionima/ha 0,496 ili 4,9 miliona	

- (9) Izračunavanje ispitane populacije:

Ispitana populacija = srednji broj na m² x broj kvadrata x 20.

Srednji broj na m ²	25
Broj kvadrata	10
x 20	20
Ispitana populacija	5000

- (10) Populacija se koristi sa odgovarajućom tablicom odbijanja navedenom za svaku posebnu vrstu, kako bi se izveli brojevi odbijanja za usjev. Rezultati ocjene sorte čistoće i čistoće vrste se upoređuju sa brojevima odbijanja kako bi se odredilo da li usjev ispunjava standarde za upisanu kategoriju i ako je moguće i za niže kategorije. Broj odbijanja znači situaciju kada se usjev treba odbiti i tu se nadoknađuje za statističke varijacije i pogreške u metodi ocjenjivanja. Tablice odbijanja se izračunavaju na nivou vjerovatnoće od 0,05, tj. rizik od odbijanja usjeva koji je bolji od standarda je 5 od 100 ukoliko je broj nečistoća jednak broju odbijanja.

Član 60.

(Završetak službenog nadzora)

- (1) U završnoj fazi službenog nadzora ovlaštena osoba popunjava Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva i donosi odluku o odobrenju ili odbijanju. Ako usjev zadovoljava standarde, ovlaštena osoba će dati odobrenje tako što će označiti kvačicom odgovarajuće polje za upisanu kategoriju i polja za niže kategorije za koje usjev prihvatljiv i zadovoljava standarde.
- (2) Ukoliko usjev iz bilo kojeg razloga, nije zadovoljio standarde za upisanu kategoriju, ovlaštena osoba će upisati "X" za tu kategoriju, zatim donijeti odluku u vezi sa svim nižim kategorijama, i obilježiti polja sa kvačicom ili X gdje treba. Potrebno je unijeti napomenu u polje za komentare i navesti razloge zbog kojih se usjev ne može odmah prihvatiti. Ovo je posebno važno kada ovlaštena osoba smatra da se problem može ispraviti.
- (3) Nije dozvoljeno odobriti usjev ili ostaviti polja predviđena za upisivanje odluke praznima u očekivanju da će problem biti ispravljen. U slučajevima gdje je nakon prvog nadzora usjev bio odbijen, prilikom dodatnog nadzora prvobitna odluka se može poništiti pod uslovom da su problemi koji su bili razlog prvog odbijanja ispravljeni i da nikakvi novi problemi nisu pronađeni.
- (4) Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva mora biti detaljno popunjen, potpisan i mora se navesti datum, ime ovlaštene osobe prije nego što ovlaštena osoba napusti polje. Ovlaštena osoba svojom odlukom i potpisom potvrđuje da je službeni nadzor obavljen u skladu sa pravilnicima o sjemenu i ovim uputstvima i zasnovan na stanju usjeva i nalazima zatečenim tokom službenog nadzora.
- (5) Kod vrsta kod kojih je potrebno više od jednog službenog nadzora, popunjavanje polja predviđenih za upisivanje

odluke na Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva ne znači i konačno odobrenje usjeva sve dok se ne okonča završni službeni nadzor. Da bi se dobilo odobrenje moraju se ispuniti standardi u svakoj fazi pregleda.

POGLAVLJE II. SPECIFIČNOSTI NADZORA SJEMENSKIH USJEVA ŽITA

Član 61.

(Opća ocjena usjeva kukuruza)

- (1) Nadzor usjeva kukuruza vrši se na kontrolnim površinama koje se određuju u smjeru sjetve usjeva.
- (2) Broj atipičnih biljaka treba se utvrditi u prva dva nadzora i po potrebi naložiti mjere za svođenje odstupanja u okvire propisanih standarda.
- (3) Pri službenom nadzoru usjeva ovlaštena osoba treba proći poprijeko na smjer sjetve cijeli usjev, naročito u vrijeme nadzora u vrijeme oplodnje, kako bi se isključila mogućnost da je neki od redova majčinske komponente preskočen prilikom kastracije.
- (4) U petom nadzoru mora se konstatirati uklanjanje očinske komponente. Ukoliko u vrijeme nadzora očinska komponenta nije uklonjena mora se zakazati dodatni nadzor kako bi se ovaj zahvat potvrdio.
- (5) U šestom nadzoru potrebno je obratiti pažnju na pojavu ksenija na zrnu koje ukazuju na nekontrolirano strano oprašivanje.

Član 62.

(Detaljna ocjena usjeva kukuruza)

- (1) Detaljna ocjena usjeva obavlja se na kontrolnim parcelama koje zbog rijetkog sklopa, trebaju biti povećane duplo u odnosu na druge usjeve, kako bi se izbjegla mogućnost previda odstupanja od propisanih standarda.
- (2) Službeni nadzor se vrši praćenjem najviše dva susjedna reda na odgovarajućoj udaljenosti, (s obzirom na standardni međuredni razmak od 70 cm to je 28,5 m što iznosi 40 m²).
- (3) Očinske atipične biljke moraju biti odstranjene prije početka oplodnje. Kako u početku izbijanja metlica na očinskoj komponenti majčinska komponenta već ima receptivnu svilu, ovome se treba posvetiti posebna pažnja do drugog nadzora. U isto vrijeme se uklanjaju i zaperci na majčinskoj komponenti.
- (4) Kastracija se vrši najčešće prije izbijanja metlica iz rukavca zadnjeg lista. Posebnu pažnju treba posvetiti ocjeni urednosti kastracije. Nakon kastracije, u kojoj nije metlica uklonjena na zadnjem nodiju stabljike, velika je vjerovatnost zaostajanja dijelova metlice koji čenaknadno prašiti polen. Ovlaštena osoba to provjerava na odbačenim metlicama u redu.
- (5) Pri korištenju muško sterilnih majčinskih komponenti u svakom nadzoru u cvatnji mora se konstatirati nepostojanje fertilnih biljaka.

Član 63.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva kukuruza)

- (1) Za sjemenski kukuruz postoji nekoliko tipova obrazaca. Ovisno o kojem nadzoru se radi, ovlaštena osoba mora voditi računa da koristi ispravan obrazac.
- (2) Zapisnik se popunjava na svakoj kontrolnoj površini. Zbog potencijalne potrebe da se intervencije na usjevu moraju obaviti žurno, važno je tražiti da odgovorna osoba dobavljač potpiše zapisnik na koji su unijete preporučene mjere još na proizvodnoj površini, a da se uz datum upiše i sat pregleda.

Član 64.

(Problemi tokom pregleda usjeva kukuruza)

- (1) Etape organogeneze u kojima se treba obaviti pregled sjemenskog usjeva kukuruza zbog klimatskih prilika mogu promicati ubrzano. Ovo posebno vrijedi za etape u cvatnji i oprašivanju kada se obavljaju tri pregleda, pa ovlaštena osoba o tome treba voditi računa kako bi preglede obavilo u odgovarajućim fazama.
- (2) Organ za potvrđivanje također treba povesti računa da se jednoj ovlaštenoj osobi daju za nadzor usjevi kojima pregledi dolaze, na osnovu iskustva i preporuka održivača, dovoljno vremenski razmaknuto kako bi fizički mogao obaviti povjerene preglede.

Član 65.

(Opća ocjena usjeva strnih žita)

Za opću ocjenu usjeva neophodno je:

- a) da se klasovi odaberu slučajnim uzorkom i detaljno pregledaju uz pomoć opisa sorte kako bi se utvrdila sorta;
- b) da se izbroji divlja zob u usjevu, uključujući i onu u blizini rubova polja koja bi se mogla požnjati. Finalno izračunavanje divlje zobi po hektaru se ne može napraviti sve dok se ne završi službeni nadzor;
- c) kod žita za koje postoji rizik od unakrsnog oprašivanja dobra praksa je zabilježiti susjedne usjeve iste vrste i nacrtati mapu.

Član 66.

(Detaljna ocjena usjeva strnih žita)

- (1) Ocjena sorte čistoće kod usjeva svih žita, osim kod raži i hibridnog ječma, je zasnovana na ocjeni brojnosti populacije i sortnih nečistoća na kvadratima od 1 x 20 m.
- (2) Za žita osim raži i hibridnog ječma potrebno je:
 - a) izmjeriti širinu brazdice;
 - b) izabrati početnu tačku kvadrata i izmjeriti 1 m reda ili površine uzorkovanja;
 - c) izbrojati plodne klasove;
 - d) pregledati svaki plodni klas i evidentirati broj sortnih nečistoća;
 - e) preći korak po korak cijeli kvadrat veličine 1 x 20 m;
 - f) izbrojati sorte nečistoće.
- (3) Sortne nečistoće se broje brojem klasova. Klasovi izbrojani u 1 m reda se pregledaju kako bi se uočila i slabije vidljiva svojstva kao što je dlakavost na osi klasića i dlakavost ventralne brazde kod ječma i unutrašnja dlakavost kod pšenice.
- (4) Sve nečistoće koje se pronađu u 1 m reda treba dodati u kolonu u Obrascu predviđenom za metar uzorkovanja i uvrstiti u broj u kvadratu, sa kratkim opisom.
- (5) Za usjeve kod kojih se brojnost populacije ocjenjuje koristeći površine uzorkovanja, pregled najmanje jednog klasa od svake biljke u površini uzorkovanja se obavlja kao kod usjeva sa jasnim redovima.
- (6) Kod usjeva veličine 3 ha ili manjih, ocjena se vrši na minimalno pet kvadrata.
- (7) Kod usjeva većih od 3 ha ocjena se vrši na minimalno deset kvadrata.
- (8) Usjev se odbija samo ako polijeganje onemogućava zadovoljavajući službeni nadzor.

Član 67.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva)

Da bi se popunio Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva neophodno je:

- a) izračunati ukupan broj za svaki tip sorte nečistoće i unijeti u zapisnik;
- b) izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;

- c) ispuniti polja označena za polijeganje, izolaciju i divlju zob;
- d) izračunati količinu divlje zobi po hektaru;
- e) izračunati populaciju koristeći jednu od metoda objašnjenih u prvom dijelu;
- f) koristiti odgovarajuću tablicu odbijanja za izračunavanje brojeva odbijanja za upisanu kategoriju i sve niže kategorije. Ispuniti odgovarajuća polja za brojeve odbijanja;
- g) uporediti rezultate službenog nadzora sa brojevima odbijanja i standardima i ispuniti polje predviđeno za odluku;
- h) potpisati zapisnik i unijeti datum.

Član 68.

(Problemi tokom pregleda usjeva)

- (1) Sortne nečistoće koje su veoma slične sorti mogu se prepoznati samo ako se posmatraju pojedinačni klasovi u metru uzorkovanja ili površini uzorkovanja. Uobičajeni službeni nadzor je neadekvatan kada ovlaštena osoba otkrije ozbiljne sorte nečistoće u metru uzorkovanja a isti tip nečistoće ne može da otkrije u cijelom kvadratu. U tom slučaju odluka ovlaštene osobe zasniva se na rezultatima u metru uzorkovanja.
- (2) Sortna čistoća se izračunava kao postotak od broja nečistoća pronađenih u metru uzorkovanja i broju klasova koji su evidentirani u broju populacije. Postotak sorte čistoće se upoređuje direktno sa standardom za sortnu čistoću i na osnovu toga se donosi odluka.
- (3) U usjevima deklariranog/certificiranog sjemena duge generacije (C2) sa veoma ozbiljnim nečistoćama, odluka o odbijanju zasniva se na detaljnoj ocjeni dva kvadrata. Na ovaj način odluka se može donijeti bez brojanja velikog broja nečistoća u uobičajenih pet ili deset kvadrata. Prije nego što ovo uradi, ovlaštena osoba mora biti sigurna da je cijeli usjev kontaminiran i da su ta dva kvadrata reprezentativna.
- (4) Dva brojanja se sabiraju, dijele na dva da bi se dobila srednja vrijednost i zatim se populacija izračunava na uobičajeni način. Kolona predviđena za "2 kvadrata" u tablici odbijanja daje broj odbijanja za C2 kategoriju. Ako broj sortnih nečistoća očito prelazi broj odbijanja, onda se usjev mora odbiti. Ako broj odbijanja nije dostignut, službeni nadzor treba nastaviti dok se ne završi pregled traženog broja kvadrata.

Član 69.

(Dodatni službeni nadzor usjeva žita)

Za usjeve koji ne zadovoljavaju upisanu kategoriju, podnosilac zahtjeva može da zatraži dodatni službeni nadzor, osim u slučaju da ovlaštena osoba ne otkrije neki novi problem. Potrebno je samo ponovo ispitati prvobitni problem, pod uslovom da usjev ispunjava sve ostale standarde prilikom prvog pregleda.

Član 70.

(Ocjena sorte čistoće za raži)

- (1) Standardi za sortnu čistoću kod raži se zasnivaju na broju biljaka koje nisu tipične na datoj površini. Međutim, detaljan pregled biljaka u metrima redova pomaže da se utvrdi sorta.
- (2) Postoji značajan stepen varijacije u sortama raži po pitanju visine, dlakavosti vrata, pigmentacije i voštanosti.
- (3) Kod hibridne raži, osnovno sjeme zasijano za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena je tehnička mješavina od oko 95 % muškog sterilnog ženskog roditelja i 5 % muškog roditelja. Muški roditelj, koji može biti nekoliko genetski različitih linija, nosi gen za ponovno vraćanje plodnosti kod deklariranog/certificiranog sjemena. Ženski

roditelj je obično uniforman za razliku od visokog kuštravog rasta muškog roditelja.

- (4) Tehnička mješavina se uzgaja u središtu polja, uokvirena je redom čistog muškog roditelja koji će oploditi sjemenski usjev i služi kao prepreka za neželjeni polen. Red muškog roditelja se uklanja nakon oprašivanja i prije žetve. Raspoznavanje tehničke mješavine od reda muškog roditelja koji okružuje usjev mora biti omogućeno.
- (5) Kod hibridne raži sortna čistoća se ocjenjuje u ženskoj komponenti tehničke mješavine. Viši i kuštraviji muški roditelj se zanemaruje. Opisi hibridnih vrsta opisuju sami hibrid, ženskog i muškog roditelja.
- (6) Standardi za sortnu čistoću i nivou odbijanja za raž:

Kategorija	Standard	5 kvadrata	10 kvadrata
Predosnovno i osnovno	1 nečistoća na 30 m ²	4	7
CS	1 nečistoća na 10 m ²	10	20

Član 71.

(Službeni nadzor usjeva hibridnog ječma)

- (1) Sorte hibridnog ječma se zasnivaju na citoplazmatskoj muškoj sterilnosti (CMS), koristeći ženskog roditelja koji je muški sterilan i muškog roditelja koji vraća plodnost deklariranom/certificiranom sjemenu F1 hibrida, muški roditelj je samoplodan.
- (2) Metod za proizvodnju deklariranog/certificiranog sjemena je sličan metodu za hibridnu raž, gdje se osnovno sjeme sastoji od mješavine uglavnom ženskog roditelja i nešto malo muškog roditelja.
- (3) Požnjeveno deklarirano/certificirano sjeme F1 će stoga sadržavati sjeme samooplodnog muškog roditelja, ovo prisustvo je prihvatljivo pod uslovom da deklarirano/certificirano sjeme ispunjava standarde za sortnu čistoću od 90% u postkontrolu.
- (4) Službeni nadzor usjeva hibridnog ječma se razlikuje na tri načina od pregleda uobičajenih sorti:
 - a) provjerava se identitet oba roditelja tokom opće ocjene usjeva;
 - b) ocjena sortne čistoće je kompleksnija i radi se upotrebom manjih kvadrata;
 - c) preporučuje se drugi službeni nadzor kako bi se ocijenilo sjeme.
- (5) Sortna čistoća CMS ženskog roditelja se ocjenjuje u metrima uzorkovanja i pet ili deset kvadrata, ovisno od veličine usjeva. Vrijeme vršenja ovog pregleda je ključno i treba ga izvršiti tokom cvjetanja.
- (6) Standard sortne čistoće za CMS ženskog roditelja je 99,0%, što čini ocjenu kvadrata u punoj veličini (1 x 20 m) nepraktičnom. Postoje tri moguće metode da se ocijeni sortna čistoća:
 - a) ocjena deset polovičnih kvadrata (1 x 10 m);
 - b) ocjena deset kvadrata veličine 1 x 1 m;
 - c) ocjena deset redova od 1 m.
- (7) Zajedničko kod svih metoda jeste da je prvi korak ocjena proporcija muškog i CMS ženskog roditelja pomoću brojanja i ispitivanje produktivnih klasova u metru uzorkovanja. To daje četiri elementa za ocjenu: CMS ženskog roditelja, muškog roditelja nečistoće i ukupni broj produktivnih klasova. Najjednostavniji način da se to uradi je da se iščupaju i izbroje klasovi muškog roditelja, iščupaju i izbroje klasovi međumedija, a zatim se iščupaju i izbroje sve druge nečistoće, uključujući i plodne biljke održavaoca ženskog roditelja; ostatak kvadrata se ocjenjuje za nečistoće koje nisu ni muški ni CMS ženski roditelj.
- (8) Izračunavanje broja nečistoća po ha ovisi od površine po kvadratu i broju kvadrata.

- (9) Sortna čistoća se prvenstveno ocjenjuje kod ženskog roditelja jer je teško doći do muškog roditelja u miješanom usjevu. Organ za potvrđivanje ocjenjuje sortnu čistoću na odvojenim površinama muškog i ženskog roditelja i ako je potrebno također se vrši pregled usjeva kako bi se utvrdili mogući problemi pronađeni na površinama.
- (10) Populacija se izračunava uobičajenim putem, u klasovima/ha i tablice odbijanja za 99,0 %, isto kao za C2 kategoriju konvencionalnih sorti, koriste se za izračunavanje broja odbijanja.
- (11) Usjev treba odbiti ako ne ispunjava sortnu čistoću od 99,0 %. Odluka se može promijeniti ako se naknadno dogovori da je sortna čistoća "dovoljna" iako je ispod 99,0 %.
- (12) Drugi službeni nadzor preporučuje se kako bi se ocijenila zametnutost sjemena. Vrijeme nije od kritičnog značaja i minimalni zahtjev je 10 x postotak muških klasova evidentiranih prilikom prvog pregleda. To se može obaviti tako što će se pregledati 50 klasova duž cijelog polja u bilo koje vrijeme kada je zrnje već dovoljno razvijeno da se mogu razlikovati "zametnuta" od "nezametnutih". Usjev sa sjemenom ispod ovog nivoa može proći ako se može dokazati da je čistoća hibrida najmanje 90 %.
- (13) Tablica odbijanja za žita za 10 kvadrata i 2 kvadrata, pri nivou vjerovatnoće od 0,05.

Sortna čistoća	Predosnovno i osnovno	C1	C2		
Standard:	99.9%	99.7%	99.0%		99.0%
Populacija (Klasova/ha)	Broj odbijanja za 10 kvadrata				2 kvadrata
1.500.000	40	107	330	Broj odbijanja za 2 kvadrata Primenjuje se samo na prva dva kvadrata za sortnu čistoću samo u 2. generaciji certificiranih usjeva	74
1.800.000	47	126	392		87
2.100.000	54	146	455		100
2.400.000	61	165	517		113
2.700.000	67	184	579		126
3.000.000	74	203	642		139
3.300.000	81	222	704		152
3.600.000	87	241	765		165
3.900.000	94	260	827		178
4.200.000	100	279	889		191
4.500.000	107	298	951		203
4.800.000	113	317	1012		216
5.100.000	120	336	1074		229
5.400.000	126	355	1135		241
5.700.000	133	374	1197		254
6.000.000	139	392	1258		267
6.300.000	146	411	1320		279
6.600.000	152	430	1381		292
6.900.000	159	449	1442		305
7.200.000	165	467	1504		317
7.500.000	171	486	1565		330
7.800.000	178	505	1626		342
8.100.000	183	524	1687		355
8.400.000	191	542	1749		367
8.700.000	197	561	1810		380
9.000.000	203	579	1871		392
9.300.000	210	598	1932		405
9.600.000	216	617	1993		418
9.900.000	222	635	2054		430
10.200.000	229	654	2116		442
10.500.000	235	673	2177		455
10.800.000	241	691	2238		467
11.100.000	248	710	2299		480
11.400.000	254	728	2360		492
11.700.000	260	747	2421		505
12.000.000	267	765	2482		517
12.300.000	273	784	2543		530
12.600.000	281	802	2604		542
12.900.000	286	821	2665		555
13.200.000	292	840	2726		567

Tablice odbijanja za žita za 5 kvadrata i 2 kvadrata (pri nivou vjerovatnoće od 0,05)

Sortna čistoća	Pred-osnovno i osnovno sjeme	C1	C2		
Standard:	99.9%	99.7%	99.0%		99.9%
Populacija (Klasova/ha)	Broj odbijanja za 5 kvadrata				2 kvadrata
1.500.000	23	57	171	Broj odbijanja za 2 kvadrata Primjenjuje se samo na prva dva kvadrata za sortnu čistoću samo u 2. generaciji certificiranih usjeva	74
1.800.000	26	67	203		87
2.100.000	30	77	235		100
2.400.000	33	87	267		113
2.700.000	37	97	298		126
3.000.000	40	107	330		139
3.300.000	44	117	361		152
3.600.000	47	126	392		165
3.900.000	51	136	424		178
4.200.000	54	146	455		191
4.500.000	57	155	486		203
4.800.000	61	165	517		216
5.100.000	64	175	548		229
5.400.000	67	184	579		241
5.700.000	71	194	611		254
6.000.000	74	203	642		267
6.300.000	77	213	673		279
6.600.000	81	222	704		292
6.900.000	84	232	734		305
7.200.000	87	241	765		317
7.500.000	91	251	796		330
7.800.000	94	260	827		342
8.100.000	97	270	858		355
8.400.000	100	279	889		367
8.700.000	104	289	920		380
9.000.000	107	298	951		392
9.300.000	110	308	981		405
9.600.000	113	317	1012		418
9.900.000	117	327	1043		430
10.200.000	120	336	1074		442
10.500.000	123	345	1105		455
10.800.000	126	355	1135		467
11.100.000	130	364	1166		480
11.400.000	133	374	1197		492
11.700.000	136	383	1228		505
12.000.000	139	392	1258		517
12.300.000	143	402	1289		530
12.600.000	146	411	1320		542
12.900.000	149	421	1350		555
13.200.000	152	430	1381		567

Tablica populacije - klasovi/hektar

Srednja vrijednost brojanja	Širine brazdice		
	12,1cm	15,2cm	17,8cm
1	82.600	65.800	56.200
2	165.300	131.600	112.400

3	247.900	197.400	168.500
4	330.600	263.200	224.700
5	413.200	328.900	280.900
6	495.900	394.700	337.100
7	578.500	460.500	393.300
8	661.200	526.300	449.400
9	743.800	592.100	505.600
10	826.400	657.900	561.800
20	1.652.900	1.315.800	1.123.600
30	2.479.300	1.973.700	1.685.400
40	3.305.800	2.631.600	2.247.200
50	4.132.200	3.289.500	2.809.000
60	4.958.700	3.947.400	3.370.800
70	5.785.100	4.605.300	3.932.600
80	6.611.600	5.263.200	4.494.400
90	7.438.000	5.921.100	5.056.200
100	8.264.500	6.578.900	5.618.000

Tablice odbijanja za pšenoraž za 10 kvadrata i 2 kvadrata

	Standard za sortnu čistoću			Tablica brojeva odbijanja za 2 kvadrata koja će se primijeniti na prva 2 kvadrata samo za sortnu čistoću u deklariranim/certificiranim usjevima prve i druge generacije	
	Predosnovno i osnovno sjeme	Deklarirano/certificirano sjeme prve generacije C1	Deklarirano/certificirano sjeme druge generacije C2	C1	C2
Standard	99,7 %	99,0 %	98,0 %	C1	C2
Populacija (Klasova/hektar)	Broj odbijanja za 10 kvadrata			99,0 %	98,0 %
1.500.000	107	330	642	74	139
1.800.000	126	392	765	87	165
2.100.000	146	455	889	100	191
2.400.000	165	517	1012	113	216
2.700.000	184	579	1135	126	241
3.000.000	203	642	1258	139	267
3.300.000	222	704	1381	152	292
3.600.000	241	765	1504	165	317
3.900.000	260	827	1626	178	342
4.200.000	279	889	1749	191	367
4.500.000	298	951	1871	203	392
4.800.000	317	1012	1993	216	418
5.100.000	336	1074	2116	229	442
5.400.000	355	1135	2238	241	467
5.700.000	374	1197	2360	254	492
6.000.000	392	1258	2482	267	517
6.300.000	411	1320	2604	279	542
6.600.000	430	1381	2726	292	567
6.900.000	449	1442	2848	305	592
7.200.000	467	1504	2970	317	617
7.500.000	486	1565	3091	330	642
7.800.000	505	1626	3213	342	666
8.100.000	524	1687	3335	355	691
8.400.000	542	1749	3457	367	716
8.700.000	561	1810	3578	380	741
9.000.000	579	1871	3700	392	765
9.300.000	598	1932	3822	405	790
9.600.000	617	1993	3943	418	815
9.900.000	635	2054	4065	430	840
10.200.000	654	2116	4186	442	864
10.500.000	673	2177	4308	455	889
10.800.000	691	2238	4429	467	914
11.100.000	710	2299	4551	480	938
11.400.000	728	2360	4672	492	963
11.700.000	747	2421	4794	505	988

	Standard za sortnu čistoću			Tablica brojeva odbijanja za 2 kvadrata koja će se primijeniti na prva 2 kvadrata samo za sortnu čistoću u deklariranim usjevima prve i druge generacije	
	Predosnovno i osnovno sjeme	Deklarirano/certificirano sjeme prve generacije C1	Deklarirano/certificirano sjeme druge generacije C2		
Standard:	99,7 %	99,0 %	98,0 %	C1	C2
Populacija (Klasova/hektar)	Broj odbijanja za 10 kvadrata			99,0 %	98,0 %
12.000.000	765	2482	4915	517	1012
12.300.000	784	2543	5037	530	1037
12.600.000	802	2604	5158	542	1061
12.900.000	821	2665	5279	555	1086
13.200.000	840	2726	5401	567	1111

Tablica odbijanja za pšenoraž - 5 kvadrata

	Standard za sortnu čistoću		
	Predosnovno i osnovno sjeme	Deklarirano/certificirano sjeme prve generacije C1	Deklarirano/certificirano sjeme druge generacije C2
Standard:	99,7 %	99,0 %	98,0 %
Populacija (Klasova/hektar)	Broj odbijanja za 5 kvadrata		
1.500.000	57	171	330
1.800.000	67	203	392
2.100.000	77	235	455
2.400.000	87	267	517
2.700.000	97	298	579
3.000.000	107	330	642
3.300.000	117	361	704
3.600.000	126	392	765
3.900.000	136	424	827
4.200.000	146	455	889
4.500.000	155	486	951
4.800.000	165	517	1012
5.100.000	175	548	1074
5.400.000	184	579	1135
5.700.000	194	611	1197
6.000.000	203	642	1258
6.300.000	213	673	1320
6.600.000	222	704	1381
6.900.000	232	734	1442
7.200.000	241	765	1504
7.500.000	251	796	1565
7.800.000	260	827	1626
8.100.000	270	858	1687
8.400.000	279	889	1749
8.700.000	289	920	1810
9.000.000	298	951	1871
9.300.000	308	981	1932
9.600.000	317	1012	1993
9.900.000	327	1043	2054
10.200.000	336	1074	2116
10.500.000	345	1105	2177
10.800.000	355	1135	2238
11.100.000	364	1166	2299
11.400.000	374	1197	2360
11.700.000	383	1228	2421
12.000.000	392	1258	2482
12.300.000	402	1289	2543
12.600.000	411	1320	2604
12.900.000	421	1350	2665
13.200.000	430	1381	2726

Tablica odbijanja za Triticale - 5 kvadrata

	Standard za sortnu čistoću		
	Predosnovno i osnovno sjeme	Deklarirano/certificirano sjeme prve generacije C1	Deklarirano/certificirano sjeme druge generacije C2
Standard:	99,7 %	99,0 %	98,0 %
Populacija (Klasova/hektar)	Broj odbijanja za 5 kvadrata		
1.500.000	57	171	330
1.800.000	67	203	392
2.100.000	77	235	455
2.400.000	87	267	517
2.700.000	97	298	579
3.000.000	107	330	642
3.300.000	117	361	704
3.600.000	126	392	765
3.900.000	136	424	827
4.200.000	146	455	889
4.500.000	155	486	951
4.800.000	165	517	1012
5.100.000	175	548	1074
5.400.000	184	579	1135
5.700.000	194	611	1197
6.000.000	203	642	1258
6.300.000	213	673	1320
6.600.000	222	704	1381
6.900.000	232	734	1442
7.200.000	241	765	1504
7.500.000	251	796	1565
7.800.000	260	827	1626
8.100.000	270	858	1687
8.400.000	279	889	1749
8.700.000	289	920	1810
9.000.000	298	951	1871
9.300.000	308	981	1932
9.600.000	317	1012	1993
9.900.000	327	1043	2054
10.200.000	336	1074	2116
10.500.000	345	1105	2177
10.800.000	355	1135	2238
11.100.000	364	1166	2299
11.400.000	374	1197	2360
11.700.000	383	1228	2421
12.000.000	392	1258	2482
12.300.000	402	1289	2543
12.600.000	411	1320	2604
12.900.000	421	1350	2665
13.200.000	430	1381	2726

POGLAVLJE III. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA ŠEĆERNE I STOČNE REPE

Član 72.

(Opća ocjena usjeva šećerne i stočne repe)

Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika. S obzirom na važnost izolacije, potrebno je izraditi skicu mape usjeva i okolnih površina posebno ako je moguće primijeniti korektivne mjere i izvršiti ponovni službeni nadzor.

Član 73.

(Detaljna ocjena usjeva šećerne i stočne repe)

Zapisnik o službenom nadzoru sjemenskih usjeva se popunjava nakon završene ocjene usjeva.

Član 74.

(Prvi službeni nadzor za šećernu repu)

(1) Prilikom prvog nadzora potrebno je:

- a) izračunati populaciju i evidentirati sve atipične primjerke i izračunati stopu sorte čistoće i postotnu sortnu čistoću;
 - b) sve biljke pronađene među redovima tokom prvog pregleda i zabilježiti sve razlike između njih i glavnog zasijanog usjeva;
 - c) evidentirati udaljenost između drugih usjeva *Beta* spp. i provjeriti da li ima drugih izvora polena repe unutar izolacijske udaljenosti;
 - d) ispuniti polje predviđeno za izolaciju;
 - e) uporediti rezultate pregleda sa standardima i ispuniti polje predviđeno za unos odluke;
 - f) potpisati zapisnik i unijeti datum.
- (2) Usjev se ne može odobriti dok ne ispuni standarde prilikom drugog nadzora.

Član 75.

(Drugi službeni nadzor za šećernu repu)

Prilikom drugog službenog nadzora potrebno je:

- a) evidentirati sve atipične primjerke i izračunati stopu sorte čistoće i postotnu sortnu čistoću;
- b) evidentirati sve biljke pronađene među redovima tokom prvog pregleda i zabilježiti sve razlike između njih i glavnog zasijanog usjeva;
- c) evidentirati kljavost i plodnost muški sterilnih linija, ako je prikladno za sortu;
- d) evidentirati kljavost i plodnost linija oprašivača, ako je prikladno za sortu;
- e) kod usjeva gdje postoje odvojeni oprašivači i muške sterilne linije (MS blokovi), provjeriti sortnu čistoću i uniformnost za očekivana svojstva cvijeta;
- f) zabilježiti sve korove, štetočine i bolesti koji mogu ugroziti kvalitet požnjevenog sjemena;
- g) uporediti rezultate pregleda sa standardima i ispuniti polja predviđena za unos odluke;
- h) potpisati zapisnik i unijeti datum.

Član 76.

(Prvi službeni nadzor za stočnu repu)

Prilikom prvog nadzora potrebno je:

- a) izračunati populaciju i evidentirati sve atipične primjerke i izračunati stopu sorte čistoće i postotnu sortnu čistoću;
- b) evidentirati udaljenost između drugih usjeva *Beta* spp. i provjeriti da li ima drugih izvora polena repe unutar izolacijske udaljenosti;
- c) ispuniti polje predviđeno za izolaciju;
- d) uporediti rezultate pregleda sa standardima i ispuniti polja predviđena za unos odluke;
- e) potpisati zapisnik i unijeti datum. Usjev se ne može odobriti dok ne zadovolji standarde prilikom drugog nadzora.

Član 77.

(Drugi službeni nadzor za stočnu repu)

Prilikom drugog nadzora potrebno je:

- a) evidentirati sve atipične primjerke i izračunati stopu sorte čistoće i postotnu sortnu čistoću;
- b) evidentirati sve biljke pronađene među redovima tokom prvog pregleda i zabilježiti sve razlike između njih i glavnog zasijanog usjeva;
- c) evidentirati kljavost i plodnost muški sterilnih linija, ako je primjereno sorti;
- d) evidentirati kljavost i plodnost linija oprašivača, ako je primjereno sorti;
- e) kod usjeva gdje postoje odvojeni oprašivači i muške sterilne linije (MS blokovi), provjeriti sortnu čistoću i uniformnost za očekivana svojstva cvijeta;

- f) zabilježiti sve korove, štetočine i bolesti koji mogu ugroziti kvalitet požnjevenog sjemena;
- g) uporediti rezultate pregleda sa standardima i ispuniti polja predviđena za unos odluke;
- h) potpisati zapisnik i unijeti datum.

POGLAVLJE IV. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA STOČNOG BOBA I STOČNOG GRAŠKA

Član 78.

(Ocjena usjeva stočnog boba i stočnog graška)

Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika. S obzirom na važnost izolacije, potrebno je izraditi skicu mape polja i okolnih usjeva na Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva prilikom prvog nadzora.

Član 79.

(Detaljna ocjena usjeva stočnog boba i stočnog graška)

- (1) Za ocjenu brojnosti populacije broje se biljke ili stabljike u metru redova ili površinama uzorkovanja. U slučaju da se broje biljke kako bi se ocijenila brojnost populacije, sva ostala evidencija mora biti zasnovana na biljkama. Princip je isti i u slučaju stabljika.
- (2) Ocjena brojnosti populacije se vrši prilikom prvog službenog nadzora.
- (3) Tokom svakog službenog nadzora sorte nečistoće se broje u kvadratima širine 1 m i dužine 20 m, u smjeru sjetve. Tokom pregleda ocjenjuje se deset kvadrata raspoređenih preko cijelog polja. Preporučuje se da se svaka zaraženost sa *Ascochyta* kod stočnog boba evidentira, kao i zaraženost sa *Pseudomonas syringae* pv. *pisi* kod stočnog graška. Ne postoje standardi za zaraženost ovim oboljenjima u polju, ali te informacije mogu biti od koristi podnosiocu zahtjeva.

Kod usjeva od 3 ha ili manjih, ocjena se radi na minimalno pet kvadrata.

Kod usjeva većih od 3ha, ocjena se radi na minimalno deset kvadrata.

Član 80.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva stočnog boba i stočnog graška)

- (1) Zapisnik o službenom nadzoru usjeva se popunjava nakon završene ocjene usjeva.
- (2) Da bi se popunio Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva neophodno je:
 - a) izračunati ukupan broj za svaki tip sorte nečistoće koji je evidentiran i unijeti u zapisnik;
 - b) izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;
 - c) za stočni bob, izračunati ukupan broj stabljiki kod kojih je prisutna zaraženost sa *Ascochyta* i srednji broj po kvadratu. Postotna zaraženost se može izračunati kao srednji broj zaraženih biljki po kvadratu x 500 x 100/populacija;
 - d) ispuniti polja predviđena za izolaciju;
 - e) izračunati populaciju koristeći jednu od metoda objašnjenih u članu 59. ovog Pravilnika;
 - f) koristiti odgovarajuću tablicu odbijanja za izračunavanje brojeva odbijanja za upisanu kategoriju i sve niže kategorije. Ispuniti odgovarajuća polja za brojeve odbijanja;
 - g) uporediti rezultate službenog nadzora sa brojevima odbijanja i standardima i ispuniti polja predviđena za odluku;
 - h) potpisati zapisnik i unijeti datum.

Član 81.

(Dodatni službeni nadzor stočnog boba i stočnog graška)

- (1) Za usjeve koji ne zadovoljavaju upisanu kategoriju, podnosilac zahtjeva može da poduzme korektivne mjere i da zatraži treći službeni nadzor. Osim u slučaju da ovlaštena osoba ne otkrije neki novi problem, potrebno je samo ponovo ispitati prvobitni problem, pod uslovom da je usjev ispunio sve ostale standarde prilikom drugog nadzora.
- (2) Tablice odbijanja za stočni bob i stočni grašak pri nivou vjerovatnoće od 0,05:

Populacija stabljika ili biljaka/ha *	Ukupni broj pregledanih biljaka	Sortna čistoća		
		Predosnovno i osnovno sjeme 99,7%	C1 99,0%	C2 98,0%
10	200	-	6	9
20	400	-	9	14
30	600	-	11	19
40	800	6	14	24
50	1000	7	16	29
60	1200	8	19	33
70	1400	9	21	38
80	1600	10	24	43
90	1800	11	26	47
100	2000	11	29	52
110	2200	12	31	56
120	2400	13	33	61
130	2600	14	36	65
140	2800	14	38	70
150	3000	15	40	74
160	3200	16	43	78
170	3400	17	45	83
180	3600	17	47	87
190	3800	18	49	92
200	4000	19	52	96
225	4500	21	57	107
250	5000	23	63	118
275	5500	24	68	129
300	6000	26	74	139
325	6500	28	80	150
350	7000	30	85	161
375	7500	32	91	171
400	8000	33	96	182
425	8500	35	101	193
450	9000	37	107	203
475	9500	39	112	214
500	10.000	40	118	225
525	10.500	42	123	235
550	11.000	44	129	246
575	11.500	45	134	256
600	12.000	47	139	267
625	12.500	49	145	277
650	13.000	51	150	288
675	13.500	52	155	298
700	14.000	54	161	309
725	14.500	56	166	319

*1.000-a/ha - Uzorak je premali, potrebno ocijeniti više kvadrata

Populacija stabljika ili biljaka/ha*	Ukupni broj pregledanih biljaka	Sortna čistoća		
		Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %	Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %	Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %
750	15.000	57	171	330
775	15.500	59	177	340
800	16.000	61	182	351
825	16.500	62	187	361
850	17.000	64	193	372
875	17.500	66	198	382
900	18.000	67	203	392
925	18.500	69	209	403
950	19.000	71	214	413
975	19.500	72	219	424
1000	20.000	74	225	434
1050	21.000	77	235	455
1100	22.000	81	246	476
1150	23.000	84	256	497
1200	24.000	87	267	517
1250	25.000	91	277	538

1300	26.000	94	288	559
1350	27.000	97	298	579
1400	28.000	100	309	600
1450	29.000	104	319	621
1500	30.000	107	330	642
1550	31.000	110	340	662
1.600	32.000	113	351	683
1650	33.000	117	361	704
1700	34.000	120	372	724
1750	35.000	123	382	745
1800	36.000	126	392	765
1850	37.000	130	403	786
1900	38.000	133	413	807
1950	39.000	136	424	827
2000	40.000	139	434	848
2100	42.000	146	455	889
2200	44.000	152	476	930
2300	46.000	159	497	971
2400	48.000	165	517	1012
2500	50.000	171	538	1053
2600	52.000	178	559	1094
2700	54.000	184	579	1135
2800	56.000	191	600	1176
2900	58.000	197	621	1217
3000	60.000	203	642	1258

* 1.000-a/ha - Uzorak je premali, potrebno ocijeniti više kvadrata

Populacija stabljika ili biljaka/ha *	Ukupni broj pregledanih biljaka	Sortna čistoća		
		Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %	Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %	Predosnovno i osnovno sjeme 99,7 %
3100	62.000	210	662	1299
3200	64.000	216	683	1340
3300	66.000	222	704	1381
3400	68.000	229	724	1422
3500	70.000	235	745	1463
3600	72.000	241	765	1504
3700	74.000	248	786	1545
3800	76.000	254	807	1585
3900	78.000	260	827	1626
4000	80.000	267	848	1667
4100	82.000	273	868	1708
4200	84.000	279	889	1749
4300	86.000	286	910	1789
4400	88.000	292	930	1830
4500	90.000	298	951	1871
4600	92.000	305	971	1912
4700	94.000	311	992	1953
4800	96.000	317	1012	1993
4900	98.000	323	1033	2034
5000	100.000	330	1053	2075

* 1.000-a/ha - Uzorak je premali, potrebno ocijeniti više kvadrata

POGLAVLJE V. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA ULJANE REPICE I DRUGIH KUPUSNJAČA

Član 82.

(Ocjena usjeva uljane repice i drugih kupusnjača)

Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika. S obzirom na važnost izolacije prilikom drugog službenog nadzora potrebno je izraditi skicu mape polja i okolnih usjeva na Obrascu zapisnika o inspeksijskom pregledu usjeva prilikom prvog nadzora.

Član 83.

(Detaljna ocjena usjeva uljane repice i drugih kupusnjača)

- (1) Prilikom prvog nadzora u vegetativnom razvoju, ocjenjuje se opća uniformnost usjeva i provjerava se da li je usjev u skladu, koliko je to moguće ocijeniti, sa opisom sorte datim na etiketi. Može se desiti da se sorte na polju ne mogu sa sigurnošću identificirati.

- (2) Prilikom drugog pregleda ocjenjuju se karakteristike cvijeta. I u ovom slučaju teško je sa sigurnošću identificirati sorte.
- (3) Kod usjeva bi trebalo da se provjeri da li ima lokaliziranih površina kod kojih je prisutna kontaminacija sa drugim sortama.
- (4) Osim u slučaju uljane rotkve i gorušice smeđe, u svrhu procjene broja populacije, broje se biljke u metru reda ili površinama uzorkovanja. Sortne nečistoće kod svih vrsta se broje u kvadratu širine 1 m i dužine 20 m, u smjeru sjetve. Prilikom svakog nadzora ocjenjuje se deset kvadrata rasprostranjenih preko cijelog polja.
- (5) Kod usjeva veličine 3 ha ili manjih, radi se ocjena na minimalno pet kvadrata. Kod usjeva većih od 3 ha ocjena se radi na minimalno deset kvadrata.

Član 84.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva uljane repice i drugih kupusnjača)

- (1) Da bi se popunio Obrazac broj 3. Zapisnika o službenom nadzoru usjeva stranooplođnog bilja neophodno je:
- izračunati ukupan broj za svaki tip sortne nečistoće koji je evidentiran i unijeti u zapisnik;
 - izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;
 - popuniti polje predviđeno za izolaciju.
- (2) Za sve vrste osim uljane rotkve i gorušice smeđe:
- izračunati brojnost populacije koristeći jednu od metoda objašnjenih u članu 59. Ovog Pravilnika;
 - koristiti odgovarajuću tablicu odbijanja za izračun brojeva odbijanja za upisanu kategoriju i sve niže kategorije. Popuniti polja predviđena za upis brojeva odbijanja;
 - uporediti rezultate inspekcijskog pregleda sa brojevima odbijanja i standardima i popuniti polje predviđeno za upis odluke.
- (3) Za uljanu rotkvu i gorušicu smeđu:
- izračunati ukupan broj nečistoća i uporediti sa najvećim dozvoljenim brojem;
 - popuniti polja predviđena za upis odluke;
 - potpisati zapisnik i unijeti datum.
- (4) Tablice odbijanja za usjeve kupusnjača:

Tip i kategorija usjeva	Standard za sortnu čistoću			
	Predosnovno i osnovno sjeme uljane repice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) uljane repice, predosnovno i osnovno sjeme stočne repice, stočne kelerabe, bijele gorušice, repe, stočnog kelja	Deklarirano/certificirano sjeme (C) stočne repice, bijele gorušice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) repe, stočne kelerabe
Standard:	99,9%	99,7%	99,0%	98,0%
Ukupan broj biljaka pregledanih u uzorku	Brojevi odbijanja			
100	-	-	4	6
200	-	2	6	9
300	-	3	7	11
400	3	3	9	14
500	3	4	10	16
600	3	4	11	19
700	3	5	13	21
800	3	6	14	24
900	4	7	15	26
1000	4	7	16	29
1200	4	8	19	33
1400	5	9	21	38
1600	5	10	24	43
1800	5	11	26	47
2000	6	11	29	52

2200	6	12	31	56
2400	6	13	33	61
2600	6	14	36	65
2800	7	14	38	70
3000	7	15	40	74
3200	7	16	43	78
3400	8	17	45	83
3600	8	17	47	87
3800	8	18	49	92
4000	9	19	52	96
4500	9	21	57	107
5000	10	23	63	118
5500	11	24	68	129
6000	11	26	74	139
6500	12	28	80	150
7000	13	30	85	161
7500	13	32	91	171
8000	14	33	96	182
8500	15	35	101	193
9000	15	37	107	203
9500	16	39	112	214

Tip i kategorija usjeva	Standard za sortnu čistoću			
	Predosnovno i osnovno sjeme uljane repice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) uljane repice, predosnovno i osnovno sjeme stočne repice, stočne kelerabe, bijele gorušice, repe, stočnog kelja	Deklarirano/certificirano sjeme (C) stočne repice, bijele gorušice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) repe, stočnog kelja, stočne kelerabe
Standard:	99,9%	99,7%	99,0%	98,0%
Ukupan broj biljaka pregledanih u uzorku	Brojevi odbijanja			
10.000	16	40	118	225
10.500	17	42	123	235
11.000	18	44	129	246
11.500	18	45	134	256
12.000	19	47	139	267
12.500	20	49	145	277
13.000	20	51	150	288
13.500	21	52	155	298
14.000	21	54	161	309
14.500	22	56	166	319
15.000	23	57	171	330
15.500	23	59	177	340
16.000	24	61	182	351
16.500	24	62	187	361
17.000	25	64	193	372
17.500	26	66	198	382
18.000	26	67	203	392
18.500	27	69	209	403
19.000	27	71	214	413
19.500	28	72	219	424
20.000	29	74	225	434
21.000	30	77	235	455
22.000	31	81	246	476
23.000	32	84	256	497
24.000	33	87	267	517
25.000	34	91	277	538
26.000	36	94	288	559
27.000	37	97	298	579
28.000	38	100	309	600
29.000	39	104	319	621
30.000	40	107	330	642
31.000	41	110	340	662
32.000	43	113	351	683
34.000	45	120	372	724
36.000	47	126	392	765
38.000	49	133	413	807
40.000	52	139	434	848

Tip i kategorija usjeva	Standard za sortnu čistoću			
	Predosnovno i osnovno sjeme uljane repice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) uljane repice, Predosnovno i osnovno sjeme stočne repice, stočne kelerabe, bijele gorušice, repe, stočnog kelja	Deklarirano/certificirano sjeme (C) stočne repice, bijele gorušice	Deklarirano/certificirano sjeme (C) repe, stočnog kelja, stočne kelerabe
Standard:	99,9 %	99,7 %	99,0 %	98,0 %
Ukupan broj biljaka pregledanih u uzorku	Brojevi odbijanja			
42.000	54	146	455	889
44.000	56	152	476	930
46.000	58	159	497	971
48.000	61	165	517	1012
50.000	63	171	538	1053

- (5) Za hibridnu uljanu repicu:
- muška komponenta– koristiti kolonu za 99,9 % (sve kategorije);
 - ženska komponenta– koristiti kolonu za 99,0 % (sve kategorije);
 - brojeve odbijanja manje od 5 treba tretirati s oprezom. Ocijeniti više kvadrata.
- (6) Za uzorke od preko 50.000 koristiti postotne vrijednosti za dozvoljene atipične primjerke jer je to u praksi jednako vrijednosti odbijanja, pri nivou vjerovatnoće od 0,05.

POGLAVLJE VI. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA ULJANOG I PREDIVOG BILJA

Član 85.

(Opća ocjena usjeva)

- Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika.
- Kod sjemenkih usjeva lana potrebno je nasumično ubrati najmanje 20 cvjetova i provjeriti tip cvijeta.
- S obzirom na važnost izolacije kod konoplje, potrebno je izraditi skicu mape polja i okolnih usjeva na Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva.

Član 86.

(Detaljna ocjena usjeva)

- Za ocjenu brojnosti populacije, osim za konoplju, broje se biljke za usjeve soje, uljanog i predivog lana u metru reda ili površinama uzorkovanja.
- Kod svih vrsta sorte nečistoće se broje u kvadratima širine 1 m i dužine 20 m u smjeru sjetve. Prilikom svakog službenog nadzora ocjenjuje se deset kvadrata koji su raspoređeni preko cijelog polja.
- Kod usjeva veličine 3 ha ili manjih, ocjena se radi na minimalno pet kvadrata.
- Kod usjeva većih od 3 ha ocjena se radi na minimalno deset kvadrata.

Član 87.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva)

- Da bi se popunio Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva neophodno je:
 - izračunati ukupan broj za svaki tip sorte nečistoće koji je evidentiran i unijeti u zapisnik;

- izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;
 - popuniti polje predviđeno za izolaciju.
- (2) Za sjeme soje, uljanog i predivog lana:
- izračunati brojnost populacije koristeći jedan od metoda objašnjenih u članu 59. Ovog Pravilnika;
 - koristiti odgovarajuću tablicu odbijanja za izračun brojeva odbijanja za upisanu kategoriju i sve niže kategorije;
 - popuniti polja predviđena za upis brojeva odbijanja;
 - uporediti rezultate službenog nadzora sa brojevima odbijanja i standardima i popuniti polje predviđeno za upis odluke;
- (3) Za konoplju:
- izračunati ukupan broj nečistoća i uporediti sa najvećim dozvoljenim brojem;
 - popuniti polja predviđena za upis odluke;
 - potpisati zapisnik i unijeti datum.
- (4) Tablice odbijanja za sjemenske usjeve lana:

	Sortna čistoća			Broj odbijanja za 2 kvadrata
	Predosnovno i osnovno	C1	C2	
Populacija	99,7 %	98,0 %	97,5 %	97,5 %
(stabiljki/ha)	(brojevi odbijanja za 10 kvadrata)			
1.500.000	107	642	796	171
1.800.000	126	765	951	203
2.100.000	146	889	1105	235
2.400.000	165	1012	1258	267
2.700.000	184	1135	1412	298
3.000.000	203	1258	1565	330
3.300.000	222	1381	1718	361
3.600.000	241	1504	1871	392
3.900.000	260	1626	2024	424
4.200.000	279	1749	2177	455
4.500.000	298	1871	2329	486
4.800.000	317	1993	2482	517
5.100.000	336	2116	2634	548
5.400.000	355	2238	2787	579
5.700.000	374	2360	2939	611
6.000.000	392	2482	3091	642
6.300.000	411	2604	3244	673
6.600.000	430	2726	3396	704
6.900.000	449	2848	3548	734
7.200.000	467	2970	3700	765
7.500.000	486	3091	3852	796
7.800.000	505	3213	4004	827
8.100.000	524	3335	4156	858
8.400.000	542	3457	4308	889
8.700.000	561	3578	4460	920
9.000.000	579	3700	4612	951
9.300.000	598	3822	4763	981
9.600.000	617	3943	4915	1012
9.900.000	635	4065	5067	1043
10.200.000	654	4186	5219	1074

Pri nivou vjerovatnoće od 0,05.

- (5) Tablice odbijanja za zrno soje:

	Sortna čistoća	
	Predosnovno i osnovno	C1 i C2
Ukupan broj biljaka u uzorku	99,5 %	99,0 %
Broj odbijanja		
100	3	4
200	4	6
300	5	7
400	6	9
500	7	10
600	7	11
700	8	13
800	9	14
900	9	15
1000	10	16
1100	11	18
1200	11	19
1300	12	20
1400	13	21

1500	13	23
1600	14	24
1700	15	25
1800	15	26
1900	16	27
2000	16	29
2250	18	32
2500	20	34
2750	21	37
3000	23	40
3250	24	43
3500	26	46
3750	27	49
4000	28	52
4250	30	54
4500	32	57
4750	33	60
5000	34	63
5250	36	66
5500	37	68
5750	39	71
6000	40	74
6250	42	77
6500	43	80
6750	45	82
7000	46	85
7250	47	88
7500	49	91
7750	50	93
8000	52	96
8250	53	99
8500	54	101
8750	56	104
9000	57	107
9250	59	110
9500	60	112

23.000	134	256
23.500	137	261
24.000	139	267
25.000	145	277
26.000	150	288
27.000	155	298
28.000	161	309
29.000	166	319
30.000	171	330
31.000	177	340
32.000	182	351
33.000	187	361
34.000	193	372

Ukupan broj biljaka u uzorku	Sortna čistoća	
	Predosnovno i osnovno	Predosnovno i osnovno
	99,5 %	99,0 %
Broj odbijanja		
35.000	198	382
36.000	203	392
37.000	209	403
38.000	214	413
39.000	219	424
40.000	225	434
42.000	235	455
44.000	246	476
46.000	256	497
48.000	267	517
50.000	277	538

Brojeve odbijanja ispod 5 treba tretirati sa oprezom. Ocijeniti više kvadrata.

- (6) Za uzorke od preko 50.000 koristiti postotne vrijednosti za dozvoljene atipične primjerke jer je to u praksi jednako vrijednosti odbijanja, pri nivou vjerovatnoće od 0,05.

POGLAVLJE VII. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA TRAVA

Član 88.

(Opća ocjena usjeva)

- (1) Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika.
- (2) Iako trave mogu biti identificirane u smislu vrste, pojedinačne sorte se obično ne mogu identificirati tokom službenog nadzora usjeva. Dosljednost se može provjeriti koristeći službeni opis sorte. Ploidnost je faktor koji pomaže pri identifikaciji ljulja. Tetraploidne sorte obično imaju veće, tamnije i sjajnije listove od diploidnih sorti.

Član 89.

(Detaljna ocjena usjeva)

- (1) Budući da se standardi za sortnu čistoću, a kod nekih i prisustvo drugih vrsta trave, primjenjuju na bazi površine, nema potrebe za ocjenjivanjem brojnosti populacije. Ocjena se radi u kvadratima.
- (2) U usjevima deklariranog/certificiranog sjemena kvadrati su širine 1 m, izmjereno štapom i u dužinu se koracima mjere do 10 m. Kod usjeva zasijanih u brazdama kvadrati trebaju da se prostiru u smjeru sjetve.
- (3) Kod usjeva predosnovnog i osnovnog sjemena kvadrat je dimenzija 1 x 30 m.
- (4) Kod predosnovnih i osnovnih usjeva ljulja, kvadrati se proširuju do 1 x 50 m kako bi se ocijenile druge vrste ljulja.
- (5) Ako je usjev zasijan u širokom redovima, što je često praksa kod ježevica i mačjeg repka, kvadrat se sastoji od jednog reda i prostora između redova s jedne strane. U tom slučaju dužina kvadrata za pokrivanje 10m² ovisi od širine brazdice navedenih u sljedećoj tablici:

Ukupan broj biljaka u uzorku	Sortna čistoća	
	Predosnovno i osnovno	Predosnovno i osnovno
	99,5 %	99,0 %
Broj odbijanja		
9750	62	115
10.000	63	118
10.250	64	120
10.500	66	123
10.750	67	126
11.000	68	129
11.250	70	131
11.500	71	134
11.750	73	137
12.000	74	139
12.250	75	142
12.500	77	145
12.750	78	147
13.000	80	150
13.250	81	153
13.500	82	155
13.750	84	158
14.000	85	161
14.250	86	163
14.500	88	166
14.750	89	169
15.000	91	171
15.500	93	177
16.000	96	182
16.500	99	187
17.000	101	193
17.500	104	198
18.000	107	203
18.500	110	209
19.000	112	214
19.500	115	219
20.000	118	225
20.500	120	230
21.000	123	235
21.500	126	240
22.000	129	246
22.500	131	251

Širina brazdice (cm)	Dužina reda i prostora između reda (m) za 10 m ²
35 - 40	27
41 - 50	23
51 - 60	18
61 - 70	16

- (6) Minimalni broj kvadrata ovisi od površine usjeva kako slijedi:

Površina	Minimalni br. kvadrata
Do 2 ha	4
Do 4 ha	8
Do 7 ha	12
Do 10 ha	16

- (7) Usjeve veće od 10 ha treba izdijeliti na podjednake površine od 10 ha ili manje i ocjenjivati svaku zasebno.
- (8) Na Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva treba nacrtati skicu mape kako bi se mogla prepoznati područja i pripadajuće ocjene.
- (9) Ukoliko se pronađu nečistoće, odluka o tome da li će se usjev odbiti ili odobriti se donosi na osnovu sljedeće tablice. Ako je broj nečistoća unutar raspona neizvjesnosti treba ocijeniti još kvadrata, sve dok odluka ne postane jasna ili dok se ne pregleda 20 kvadrata:

Br. kvadrata	Odobriti ako br. nečistoća nije veći od	Raspon neizvjesnosti: ocijeni još kvadrata	Odbiti ako br. nečistoća doseže
4	1	2 - 9	10
8	6	7 - 14	15
12	12	13 - 18	19
16	18	19 - 22	23
17	19	20 - 22	23
18	20	21 - 22	23
19	21	22	23
20	22	-	23

- (10) Kod usjeva od više od 10 ha koji su izdijeljeni na dvije ili više površina, odluka se donosi za svaku površinu odvojeno. Usjev kao cjelina se ne može odobriti sve dok obje površine ne zadovolje uslove.
- (11) Ne postoje posebni standardi kada su u pitanju korovi i bolesti, ali dobro je evidentirati sve one koji bi mogli utjecati na kvalitet poželjnog sjemena. Ovdje se naročito misli na divlju zob, mišji repak, običnu vlasnjaču, jednogodišnju vlasnjaču, pirevinu i štavalj.
- (12) Pod uslovom da je podnosilac zahtjeva za usjev dobio prilikom prvog pregleda upozorenje u pogledu izolacije, potrebno je detaljno navesti korektivne mjere koje su potrebne da bi usjev bio odobren nakon drugog službenog nadzora. Potrebno je da se upustva o korektivnim mjerama u vezi sa izolacijom daju na jasan način i na vrijeme kako bi se spriječilo unakrsno oprašivanje i naknadni sporovi oko eventualnih odbijanja usjeva.
- (13) Obrazac se pravi u tri primjerka:
- jedan primjerak je za dobavljača;
 - drugi primjerak je za ovlaštenu osobu. Nakon primjene uputstva za korektivne mjere i nakon ponovnog pregleda usjeva, ovlaštena osoba potpisuje drugi primjerak i prilaže uz Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva;
 - treći primjerak ovlaštena osoba zadržava radi evidencije.
- (14) Izolacijske udaljenosti se moraju održavati od početka cvjetanja, pa sve do kraja cvjetanja i oprašivanja. Cvjetanje obično počinje oko dvije sedmice nakon prve pojave klasa i završava se nakon otprilike osam sedmica od prve pojave klasa, iako ovo varira u ovisnosti od godišnjeg doba i lokacije. Kada je riječ o uklanjanju nečistih primjeraka, ono se preporučuje s oprezom. Uklanjanje je izvodiivo kada su nečistoće jednako raspoređene u usjevu i tek blago

premašuju dozvoljene stadnarde. Ukoliko je kontaminacija lokalizirana praktičnije je pokositi tu površinu. U svakom slučaju potrebno je ponovo izvršiti inspekcijski pregled usjeva.

Član 90.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva)

Da bi se popunio Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva neophodno je:

- izračunati ukupan broj za svaki tip sortne nečistoće koji je evidentiran i unijeti u zapisnik;
- izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;
- izračunati ukupan broj nečistoća vrste (ljulj i festulolium);
- popuniti polje predviđeno za izolaciju;
- uporediti rezultate inspekcijskog pregleda sa brojevima odbijanja i standardima i popuniti polje predviđeno za upis odluke;
- dobra praksa je zabilježiti sve korove koji bi mogli naškoditi kvaliteti poželjnog sjemena;
- potpisati zapisnik i unijeti datum.

POGLAVLJE VIII. SPECIFIČNOSTI PREGLEDA SJEMENSKIH USJEVA KRMNIH MAHUNARKI I LUPINA

Član 91.

(Opća ocjena usjeva)

Opća ocjena usjeva vrši se u skladu sa odredbama člana 57. ovog Pravilnika. Iako krmne mahunarke i lupine mogu biti identificirane u smislu vrste, pojedinačne sorte se obično ne mogu identificirati tokom službenog nadzora usjeva. Dosljednost se može provjeriti koristeći službeni opis sorte.

Član 92.

(Detaljna ocjena usjeva)

- Budući da se standardi za sortnu čistoću primjenjuju na bazi površine, nema potrebe za ocjenjivanjem brojnosti populacije. Ocjena se radi u kvadratima.
- U usjevima certificiranog/deklarisanog sjemena kvadrati su širine 1 m, izmjereno štapom, i u dužinu se koracima mjere do 10 m kod usjeva zasijanih u brazdama kvadrati trebaju da se prostiru pod uglom od 90 stepeni u odnosu na smjer sjetve. Kod usjeva predosnovnog i osnovnog sjemena kvadrat je dimenzija 1 x 30 m.
- Minimalni broj kvadrata ovisi od površine usjeva kako slijedi:

Površina	Minimalni br. kvadrata
Do 2 ha	4
Do 4 ha	8
Do 7 ha	12
Do 10 ha	16

- (4) Usjeve veće od 10 ha treba izdijeliti na podjednake površine od 10 ha ili manje i ocjenjivati svaku zasebno. Na Obrascu zapisnika o službenom nadzoru usjeva treba nacrtati skicu mape kako bi se mogla prepoznati područja i pripadajuće ocjene.
- (5) Ukoliko se pronađu nečistoće, odluka o tome da li će se usjev odbiti ili odobriti se donosi na osnovu sljedeće tablice. Ako je broj nečistoća unutar raspona neizvjesnosti treba ocijeniti još kvadrata, sve dok odluka ne postane jasna ili dok se ne pregleda 20 kvadrata.

Br. kvadrata	Odobriti ako br. nečistoća nije veći od	Raspon neizvjesnosti: ocijeni još kvadrata	Odbiti ako br. nečistoća doseže
4	1	2 - 9	10
8	6	7 - 14	15
12	12	13 - 18	19
16	18	19 - 22	23
17	19	20 - 22	23

18	20	21 - 22	23
19	21	22	23
20	22	-	23

- (6) Kod usjeva većih od 10 ha koji su izdijeljeni na dvije ili više površina, odluka se donosi za svaku površinu odvojeno. Usjev kao cjelina se ne može odobriti sve dok sve površine ne zadovolje zahtjeve.

Član 93.

(Popunjavanje Obrasca zapisnika o službenom nadzoru usjeva)

Da bi se popunio Obrazac zapisnika o službenom nadzoru usjeva neophodno je:

- izračunati ukupan broj za svaki tip sortne nečistoće koji je evidentiran i unijeti u zapisnik;
- izračunati ukupan broj sortnih nečistoća;
- popuniti polje predviđeno za izolaciju;
- uporediti rezultate službenog nadzora sa brojevima odbijanja i standardima i popuniti polje predviđeno za upis odluke;

- dobro je zabilježiti sve korove ili bolesti koje bi mogle naškoditi kvalitetu požnjevenog sjemena;
- potpisati zapisnik i unijeti datum.

POGLAVLJE IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 94.

(Prilozi)

Prilozi I i II su sastavni dio ovog Pravilnika i isti se objavljuju zajedno sa Pravilnikom.

Član 95.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a početak će se primjenjivati šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Broj UZZB-01-1-02-2-70-1/14

24. januara 2014. godine
Sarajevo

Direktor
Radenko Radović, s. r.

PRILOG I - OBRASCI

Obrazac broj 1.

PRIJAVA
Za službeni nadzor sjemenskog usjeva

(Naziv i sjedište pravne ili fizičke osobe ovlaštene za provođenje stručnog nadzora)

U skladu s Pravilnikom o stavljanju na tržište sjemena(navesti vrstu poljoprivrednog bilja)
 prijavljujem sjemenski usjev_____

radi provođenja stručnog nadzora.

Odgovorno osposobljena osoba za proizvodnju sjemena po ovoj prijavi je:

(ime i prezime, telefon i mobtel)

SORTA ili HIBRID	SJEMENSKA KATEGORIJA	LINIJA		PARCELA				PRED- USJEV	DATUM SJETVE	DEKLARACIJA/ CERTIFIKAT	
		Majka	Otac	K.O.	k.č.	br.	ha			Broj	Datum

Napomena: Obavezno priložiti Deklaraciju/certifikat, mjerenje i skicu lokacije

M.P

 Stručno osposobljena osoba:

Obrazac broj
2.

Zapisnik broj _____
o obavljenom službenom nadzoru sjemenskog usjeva

Podnosilac prijave: _____

Adresa: _____

Vrsta: _____ Sorta: _____

Kategorija: _____

Prijavljena površina za nadzor, ha: Parcela:

Plodored.	20__ god.	20__ god.	20__ god.	20__ god.	20__ god.

Broj partije sjemena: _____ Porijeklo – dobavljač: _____

Datum sjetve: _____

Oznaka u polju: DA – NE

Priložen certifikat o sjemenu sa pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE Sklop usjeva po m²:

Razvojni stadij usjeva: _____ Ujedačenost usjeva: DA – NE

Autentičnost sorte: DA – NE; Genetska čistoća u %: _____ Polijeganje u %: _____

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

[illegible]

3. KOROVI PROBLEMATIČNI ZA ODVAJANJE PRI DORADI (latinski naziv):													
Zbir													
4. ZDRAVSTVENO STANJE (bolesti i štetočine – latinski naziv):													
Zbir													

Nadzirana površina – ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena dobavljaču: _____

Procjena prinosa, kg/ha (u zadnjem pregledu): _____

Ukupno kg: _____

Usjev se priznaje: DA – NE u kategoriju: _____

Datum pregleda: _____

Stručno osposobljena osoba: _____

Ovlaštena osoba: _____

Obrazac broj 3.

Zapisnik broj /I

o obavljenom službenom nadzoru sjemenskog usjeva stranooplodnog bilja

Podnosilac prijave: _____

Adresa: _____

Vrsta: _____ Hibrid: _____

Linija majka: _____

Linija otac: _____

Prijavljena površina za nadzor, ha: _____ Parcela: _____

Plodored.	20__god.	20__god.	20__god.	20__god.	20__god.

Broj partije sjemena: majka _____ otac: _____

Porijeklo – proizvođač: majka: _____ otac: _____

Datum sjetve: majka: _____ otac: _____

Oznaka u polju: DA – NE Priložena Deklaracija o sjemenu sa pakiranja: DA – NE

Minimalna prostorna izolacija: DA – NE Ujedačenost usjeva: DA – NE

Razvojni stadij usjeva: _____

Sklop usjeva po m2: majka: _____ otac: _____

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

[illegible]

Ukupno u %															
3. ZDRAVSTVENO STANJE:															
Zbir															

Nadzirana površina – ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina – ha: _____

Napomena dobavljaču: _____

Datum pregleda: _____

Stručno osposobljena osoba:

Ovlaštena osoba:

[illegible]

Nadzirana površina - ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina - ha: _____

Napomena dobavljaču: _____

Datum pregleda: _____

Stručno osposobljena osoba:

Ovlaštena osoba:

Obrazac broj 5.

Zapisnik broj _____/V, VI

o obavljenom stručnom nadzoru nad sjemenskim usjevom stranooplodnog bilja/kukuruza

Podnosilac prijave: _____

Adresa: _____

Vrsta: _____ Hibrid: _____

Prijavljena površina za nadzor, ha: _____ Parcela: _____

Razvojni stadij usjeva: _____

Sklop usjeva po m²: _____

Ujednačenost usjeva: DA – NE, Autentičnost linije: DA – NE

Genetska čistoća u %: _____

Otac uništen: DA - NE

ELEMENTI OCJENJIVANJA (broj po nadziranoj jedinici)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Prosjek
1. Netipični klipovi														
Netipični klipovi														
Klipovi s netipičnim zrnom														
Zbroj														
Ukupno u %														
2. Zdravstveno stanje:														
Zbir														

Nadzirana površina - ha: _____ Odbijena površina – ha: _____

Priznata površina - ha: _____

Napomena dobavljaču: _____

Procjena prinosa, kg/ha (procjena u V pregledu, a odvagana količina klipa u VI pregledu): _____

Ukupno kg: _____

Usjev se priznaje: DA – NE u kategoriju: _____

Datum pregleda: _____

Stručno osposobljena osoba: _____

Ovlaštena osoba: _____

Obrazac broj 6.

EVIDENCIJA DOBAVLJAČA O ZASNOVANOJ PROIZVODNJI

Redni broj	Proizvodna površina (broj parcele)	Masa proizvedenog sjemena	Vrsta	Sorta	Posijano sjeme (dokument o sortnosti)	Proizvedena kategorija	Broj uvjerenja
1	2	3	4	5	6	7	8

Obrazac broj 7.

**EVIDENCIJA DOBAVLJAČA O MASI PREUZETOG NATURALNOG I DORAĐENOG
SIJEMENA**

[illegible]

PRILOG II - ZAHTJEVI U VEZI PLODOREDA

Vrsta i kategorija	Dobra praksa	Minimalna kompatibilnost
Pšenica, ječam, zob, pšenoraž, predosnovno i osnovno	Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 2 godine Nikakva druga vrsta žitarice u protekle 2 godine	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodnoj godini
C1 i C2	Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 2 godine Nikakva druga vrsta žitarice u prethodnoj godini	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodnoj godini
Raž	Nikakva druga sorta raži ili pšenoraži u prethodnoj godini	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodnoj godini
Stočni grašak	Nikakav usjev <i>Pisum sativum</i> ili <i>Vicia faba</i> (ili mješavine ječma i zobi (<i>dredge corn</i>) koja sadrži ove vrste) u protekle 2 godine	Nikakav usjev iste vrste u prethodnoj godini
Stočni bob	Nikakav usjev <i>Pisum sativum</i> ili <i>Vicia faba</i> (ili mješavine ječma i zobi (<i>dredge corn</i>) koja sadrži ove vrste) u protekle 2 godine	Nikakav usjev iste vrste u prethodnoj godini
Ljulj (engleski, italijanski i hibridni)	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (CS) ili proteklih 6 godina (PB/BS) Nikakav usjev ljulja u protekle 4 godine. Nikakav usjev klupčaste oštrice ili livadne vlasulje ili trstikaste vlasulje u protekle 3 godine. Nikakva druga trava u protekle 2 godine.	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine Nikakva druga vrsta pšenoraži u protekle 4 godine Nikakva druga trava u protekle 2 godine.
Klupčasta oštrica	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS) Nikakav usjev ljulja u protekle 4 godine. Nikakav usjev livadne vlasulje ili trstikaste vlasulje u protekle 3 godine.	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine Nikakva druga trava u protekle 2 godine.

Vrsta i kategorija	Dobra praksa	Minimalna kompatibilnost
Livadna vlasulja	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS) Nikakav usjev ljulja u protekle 4 godine. Nikakav usjev klupčaste oštrice ili trstikaste vlasulje u protekle 3 godine.	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine Nikakva druga trava u protekle 2 godine.
Trstikasta vlasulja	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS) Nikakav usjev ljulja u protekle 4 godine. Nikakav usjev klupčaste oštrice ili livadne vlasulje ili trstikaste vlasulje u protekle 3 godine.	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine Nikakva druga trava u protekle 2 godine.
Crvena vlasulja	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS) Nikakav usjev ljulja u protekle 4 godine. Nikakav usjev klupčaste oštrice ili livadne vlasulje ili trstikaste vlasulje u protekle 3 godine.	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine
Mačji repak i sve druge vrste trava	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS)	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine
Crvena djetelina, bijela djetelina, lucerna, esparzeta i druge mahune sitnog sjemena	Nikakav usjev iste sorte u prethodnoj godini. Nikakva druga sorta iste vrste u protekle 4 godine (C) ili proteklih 6 godina (PB/BS)	Nikakva druga sorta iste vrste u prethodne 4 godine
Kupusnjače, uljana repica osim hibrida, stočna repa, krmna orgštica, smeđa gorušica, crna gorušica, bijela gorušica	Nikakav usjev kupusnjača u proteklih 5 godina	Nikakav usjev kupusnjača u protekle 2 godine. Sterilizacija tla, izmjena tla i presađeni usjevi će se razmatrati na bazi pojedinačnog slučaja.